Ieremia - Comentarii W. McDonald

I. INTRODUCERE: NUMIREA PROFETULUI IEREMIA ÎN FUNCŢIA DE PROFET ŞI ÎMPUTERNICIREA SA

În primul capitol al profeţiei sale, Ieremia, fiul lui Hilchia. este prezentat, chemat şi instruit Tatăl său e descris ca unul din preoţii din Anatot, în ţinutul Beniamin. El a fost ordinat ca profet înainte de a se fi născut (v. 5); omeneşte a avut reţineri în ce priveşte această funcţie (v, 6); a fost împuternicit în mod divin (v. 8,9) şi i s-a încredinţat sarcina de a prezice distrugerea şi restaurarea (v. 10). William Kelly rezumă foarte bine persoana şi lucrarea profetului:

Caracterul şi stilul ce se deosebesc atât de mult în comparaţie cu Isaia nu vor rămâne neobservate oricărui cititor atent [al Scripturilor.] Avem aici nu derularea magnifică a planurilor lui Dumnezeu pentru acei pământ în centrul căruia s-a aflat Israelul, ci o profeţie referitoare la aspectele morale legate de sufletele poporului lui Dumnezeu. Fără îndoială, se rostesc judecaţi şi asupra păgânilor, dar intenţia principală a fost aceea de a afecta conştiinţa evreului. Or, pentru a face acest lucra vedem cum Duhul Sfânt Se foloseşte de propria experienţă a lui Ieremia. Dintre toţi profeţii nu găsim nici un altul care să-şi analizeze într-o măsură mai mare sentimentele, gândurile, căile şi însuşi duhul său.

În continuare Iehova (NKJV, Domnul) îşi instruieşte profetul prin intermediul unor mijloace vizuale, respectiv cel al migdalului şi al cazanului clocotind.

Migdalul, ce are meritul de a vesti primul sosirea primăverii, reprezintă apropierea timpului când se va împlini Cuvântul lui Dumnezeu (v. 11, 12). Iar cazanul clocotind, dinspre miazănoapte, reprezintă Babilonul, gata să se reverse peste Iuda, pentru că poporul ales L-a dat uitării pe Dumnezeu, îmbrăţişând în schimb idolatria (v, 13-16). Ieremia trebuie să profeţească acest mesaj nepopular împotriva regilor lui Iuda, împotriva prinţilor săi, a preoţilor şi a oamenilor de rând, dar în misiunea sa el va beneficia de ajutor divin. Ei vor lupta împotriva lui, dar Dumnezeu va fi cu el şi-l va izbăvi (v. 17-10).

A. Predica împotriva infidelităţii şi încăpăţânării lui Iuda (2:1-3:5)

Capitolele 2 la 19 ne prezintă un mesaj general de condamnare la adresa lui Iuda. Odinioară Iuda îl iubea cu ardoare pe Iehova, fiind sfântă în ochii Săi. Oricine ar fi îndrăznit să se atingă de ea, ar fi avut parte de mânia Domnului. Dar acum cu totul altfel stau lucrurile, cum subliniază Kyle Yates:

Luna de miere s-a încheiat. Dumnezeu îi aminteşte Israelului de fervoarea şi căldura şi puritatea iubirii sale de odinioară, când era îndrăgostită peste măsură de Iubitul ei, când această iubire minunată umplea viaţa de armonie, bucurie şi nădejde. Ea era curată, pură şi sfântă. Nici o neloialitate, nici un gând necurat nu întina frumuseţea neasemuită a devotamentului ei. Dar imaginea ce ni se înfăţişează acum este de-a dreptul sfâşietoare. Inima lui Dumnezeu este sfâşiată de durere. Israel trăieşte acum fără nici o ruşine în păcat. Este necredincioasă faţă de jurământul de credinţă pe care l-a rostit. Alţi dumnezei i-au acaparat afecţiunea. Acum a încetat să-L mai iubească pe Iehova, purtarea ei fiind cumplit de neruşinată.

Acum Domnul întreabă de ce s-a schimbat ea. Oamenii, preoţii, dregătorii şi profeţii au uitat cu toţii ce a făcut Dumnezeu pentru ei. Spre deosebire de ţări păgâne cum ar fi Ciprul sau Chedarul, care sunt fidele dumnezeilor lor, Iuda L-a uitat pe Domnul Dumnezeul ei, alipindu-se de idolii cei netrebnici. De ce l-au uitat ei pe Domnul, preschimbând libertatea de care se bucurau în robia ce a rezultat în urma alianţelor cu Asiria şi Egiptul?

Versetul 20 sună astfel: „De mult ţi-am sfărâmat jugul şi ţi-am rupt legăturile" adică Dumnezeu i-a izbăvit pe israeliţi din robia egipteană. Sau, conform altei variante de traducere: ..De mult ţi-ai sfărâmat jugul, ţi-ai rupt legăturile şi ai zis: «Nu vreau să slujesc.»". În acest caz sensul fiind că Iuda s-a dezbărat de condiţiile divine impuse de lege. Şi într-un caz, şi-n altul pasajul descrie în continuare degradarea în care a ajuns poporul datorită idolatriei. Dumnezeu i-a sădit pe evrei ca o viţă nobilă, dar ei au devenit nişte mlădiţe degenerate ale unei viţe străine. Fărădelegea lor nu mai putea fi spălată cu săpunul. Au ajuns ca dromadera iute de picior sau ca măgarul sălbatic, aprinşi de pofte după relaţii sexuale, alergând cu limba scoasă după străini.

Când păcatul casei lui Israel o va ajunge din urmă şi ea va începe să strige după ajutor, cerând să fie izbăvită, dumnezeii ei fără număr vor fi total neputincioşi de a o salva. Între timp, Domnul o mustră pentru că nu a răspuns la disciplina pe care i-a aplicat-o, pentru că se poartă fără frâu faţă de poruncile Domnului, pentru că L-a dat uitării pe Dumnezeu, pentru că i-a distrus pe sărmanii nevinovaţi, în tot acest timp pretinzându-se însă că ar fi nevinovată. Dumnezeu îi va pedepsi pe israeliţi, trimiţându-i în exil pentru faptul că s-au încrezut în naţiunile pe care Dumnezeu le-a respins.

După Deuteronom 24:1-4, un bărbat nu avea voie să se recăsătorească cu soţia sa divorţată, dacă aceasta s-a recăsătorit între timp. Iuda avusese mulţi îndrăgostiţi, şi totuşi Domnul o invită să se întoarcă la El. Promiscuitatea ei a adus poluare şi secetă asupra ţării, dar ea tot neruşinată ca o prostituată a rămas. I-a vorbit lui Dumnezeu ca şi când s-ar fi pocăit, dar El i-a cunoscut cuvintele şi faptele rele.

1. Trecutul pătat de păcat şi viitorul acoperit de glorie (3:6-18)

Regatul de nord, Israel, practicase forme extrem de păcătoase de curvie, refuzând să se întoarcă la Domnul. Iuda a văzut cum a fost dus în captivitate regatul de nord, de către asirieni. Cu toate acestea Iuda nu a încetat să păcătuiască, refuzând şi ea să se întoarcă la Domnul. Astfel, deoarece cele zece triburi păcătoase au fost totuşi mai neprihănite decât perfida Iuda, Dumnezeu îi invită să se întoarcă la El, pocăindu-se şi mărturisindu-şi păcatele pentru ca să-i poată readuce în Sion.

Observaţi în versetul 8 că Dumnezeu a divorţat de Israel şi că a procedat aşa din pricina adulterului de care a dat dovadă Israelul. Cuvintele Mântuitorului de la Matei 19:9 concordă cu aceasta. Domnul Isus ne spune astfel că divorţul este permis pentru partea nevinovată, atunci când unul din soţ s-a făcut vinovat de imoralitate. Când citim la Maleahi 2:16 că Dumnezeu urăşte divorţul, acolo este vorba despre divorţul nescriptural, nu toate formele de divorţ.

Versetele acestea anticipează Mileniul. Dumnezeu le va da păstori după inima Sa, care vor hrăni oiţele cu cunoştinţă şi pricepere. Nu va mai fi nevoie de chivotul legământului, deoarece însuşi Mesia Se va afla acolo. Ierusalimul va fi capitala lumii şi se va numi Tronul Domnului. Israel şi Iuda vor fi restaurate, prin strângerea tuturor evreilor din diaspora şi revenirea lor în patrie.

2. Necesitatea pocăinţe

Aici ni se redă dialogul ce se va purta între Iehova şi poporul Său. El doreşte cu ardoare tot ce este mai bun pentru ai Săi, dar păcatele lor i-au izolat de binecuvântarea Sa. Ei răspund la cercetarea Sa prin planşete şi căinţă. Încă o dată El îi cheamă să se întoarcă. Ei mărturisesc că idolii sunt o înşelăciune, că Dumnezeu este singura mântuire, că apostazia lor i-a costat foarte scump şi că acum sunt acoperiţi de ruşine şi ocară.

Începând cu versetul 25 din capitolul 3 ni se redă dialogul ce se va purta între Iehova şi poporul Său. El doreşte cu ardoare tot ce este mai bun pentru ai Săi, dar păcatele lor i-au izolat de binecuvântarea Sa. Ei răspund la cercetarea Sa prin planşete şi căinţă. Încă o dată El îi cheamă să se întoarcă. Ei mărturisesc că idolii sunt o înşelăciune, că Dumnezeu este singura mântuire, că apostazia lor i-a costat foarte scump şi că acum sunt acoperiţi de ruşine şi ocară.

3. Mesaje de „vai" in lumina judecăţii ce va veni dinspre nord (4:5-31)

Pentru cei ce se vor întoarce la Domnul va veni Mesia iar naţiunile se vor binecuvânta în El. Domnul îi avertizează acum pe bărbaţii din Iuda şi Ierusalim, îndemnându-i să se căiască de păcatele lor şi să renunţe la idolii lor. Altminteri Dumnezeu va trimite invadatorul (Babilonul) ca un leu, va aduce peste ei un vânt uscat, nori, vârtej şi vulturi. Versetul 30 exprimă incapacitatea lui Ieremia de a reconcilia fostele promisiuni ale lui Dumnezeu referitoare la pace cu actualele Sale ameninţări că va aduce peste ei judecata. Profetul ştia că Dumnezeu este credincios, dar el greşea prin faptul că se îndoia, pe când stătea în întuneric, de ceea ce ştia când stătea în lumină. În vremuri de restrişte şi descurajare, avem tendinţa de a pune sub semnul întrebării certitudinile noastre. Mult mai util ar fi însă ca noi credincioşii să credem în convingerile noastre şi să ne îndoim de îndoielile noastre, mai degrabă decât să ne îndoim de convingerile noastre şi să credem în îndoielile noastre.

Iuda trebuie să se grăbească să se lase de răutatea ei, deoarece deja se aud veşti despre strâmtorarea care va veni peste ea, din Dan şi de pe Muntele Efraim din nord. Asediatorii sunt gata să se năpustească asupra Ierusalimului din pricina păcatelor şi răzvrătirii lui Iuda.

Sentimentele de afecţiune manifestate de profet faţă de poporul său sunt exprimate în versetele 19-21: „O, suflete al meu, suflete al meu!" înseamnă „întristarea mea, strâmtorarea mea." El este copleşit când se gândeşte la războiul ce va veni peste poporul său, nimicire după nimicire, şi devastare. Domnul răspunde la întrebarea din versetul 21: „Până când voi redea steagul şi voi auzi sunetul trompetei?" în versetul 22, unde spune, de fapt: „Până când oamenii vor refuza să se lase de nebunia şi de păcatul lor."

Ieremia descrie viziunea pe care a avut-o cu privire la catastrofa ce se va abate peste Iuda. Domnul avertizează că pustiirea va fi extrem de mare şi finală. Aducerea la îndeplinire a planului cu neputinţă de schimbat al lui Dumnezeu de a-i pedepsi pe israeliţi nu poate fi amânată sau împiedicată prin frumuseţea cosmetică a Ierusalimului sau prin strigătul ei de durere, ca al unei femei când dă naştere primului ei copil.

4. Păcatele lui Iuda vor fi judecate

Domnul ar ierta Ierusalimul dacă s-ar găsi un om drept în el. Nefiind în stare să găsească nici măcar un singur om drept printre oamenii sărmani şi nebuni, Ieremia s-a îndreptat spre oamenii cei mari, dar nici aici n-a găsit nici unul. Prin urmare, judecata, înfăţişată aici prin acţiunea de sfâşiere a unui leu, a lupului din deşert şi a leopardului, este inevitabilă. Cum ar putea Domnul să ierte un popor cu care odinioară încheiase un legământ, dar care acum jura pe numele altor dumnezei şi se dădea la adulter?

Duşmanului i se porunceşte să invadeze şi să nimicească (dar nu totul!) deoarece oamenii îl tăgăduiau pe Domnul, făcând haz când li se spunea că primejdia stă să se abată peste ei, iar profeţii spuneau minciuni.

Cuvintele lui Ieremia au fost ca un foc, mistuindu-i pe oameni, care erau ca lemnul. Babilonienii au venit sa sfâşie şi să demoleze, dar nu totul. Servitutea lui Iuda într-o ţară străină avea să fie plata pentru faptul că a slujit dumnezeilor străini în ţara sa.

Dumnezeu Se miră de obtuzitatea poporului Său fără minte. Marea ascultă de El, dar nu şi israeliţii! Ei nu par să se teamă de Cel care dăruieşte ploaie, chiar atunci când nu mai plouă. Cum poate Dumnezeu să nu pedepsească o naţiune atât de sfidătoare şi de răzvrătită, atât de căzută în păcat? Kelly notează:

Şi cea mai cumplită fază a stării de decădere a întregii naţiuni constă în faptul că nu doar un anumit segment al populaţiei se făcuse vinovat, ci „Grozave lucruri, urâcioase lucruri se fac în ţară." spune ei, „Profeţii fac profeţii false iar preoţii stăpânesc cu ajutorul lor şi poporului Meu îi plac aceste lucruri Dar ce veţi face la urmă?" (versetele 30, 31).

Astfel toate izvoarele corectitudinii morale au fost poluate; şi, prin urmare, era limpede că nu mai putea să vină de la Domnul altceva decât judecata.

5. Prezicerea căderii lui Iuda

Prin sunetul trâmbiţei şi prin focul-semnal copiii lui Beniamin sunt preveniţi să fugă din Ierusalim, deoarece păstorii babilonieni şi turmele lor (liderii militari şi soldaţii) se pregătesc de atac. Se aud discuţiile purtate de caldeeni despre strategia militară la care vor recurge. Dumnezeu a poruncit ca populaţia Iudeii să fie dusă în exil datorită asupririi, violenţei şi jafului la care a fost supus poporul. Chiar în acest ultim ceas Dumnezeu încă îşi avertizează poporul să se lase de relele sale.

Domnul oştirilor avertizează că babilonienii vor rade ţara, golind-o de tot ce este de valoare, cum culege un viticultor via sa. Ieremia se simte frustrat pentru sarcina ce i s-a încredinţat de a-i vorbi unui popor care nu vrea să audă, dar nu are de ales. Iehova îl îndrumă să toarne mesajul despre nenorocirea ce se va abate peste evrei din pricina lăcomiei lor, a falsităţii profeţilor şi preoţilor şi a neruşinării lor. Una din trăsăturile definitorii ale profeţilor falşi este faptul că promis prosperitate în vremuri de decădere spirituală.

Oamenii resping chemarea pe care le-o adresează Dumnezeu de a umbla pe căile de odinioară ale neprihănirii şi refuză să primească avertizarea. Prin urmare, calamitatea se va abate peste ei, în pofida jertfelor plăcut mirositoare pe care le aduc ei. Oamenii se vor poticni şi vor pieri.

Invazia duşmanului din ţara de la nord va provoca multă frică, jale şi amarnice tânguiri.

Domnul îl numeşte pe Ieremia în funcţia de verificator de metale. Locuitorii Iudei sunt metalele cele tari (încăpăţânate) ca bronzul şi ca fierul, ca plumbul din care nu poate fi îndepărtată zgura, ca argintul respins. Yates comentează:

Poate că într-o zi vom vedea limpede cât de neatrăgători, cât de respingători şi cât de netrebnici sunt oamenii păcătoşi în faţa unui Dumnezeu sfânt. Cât de mult trebuie să ne privim cu obiectivitate ca să vedem goliciunea mizerabilă ce este atât de evidentă pentru Dumnezeu! Argintul corupt nu merită să fie păstrat, căci şi-a pierdut valoarea. Nu cumva Dumnezeu i-a marcat deja pe ca lipsiţi de valoare pe mulţi din cei ce se consideră valoroşi în proprii lor ochi?

1. Religia făţarnică a lui Iuda

Capitolul 7 a fost numit „Predica din Templu." Oamenii din Iuda se credeau la adăpost, zicând că niciodată nu va distruge Dumnezeu templul. Ce mult greşeau când gândeau astfel! Îşi puneau încrederea neîntemeiată în templu, în loc să se încreadă în Cel care locuia acolo.

Adevărata lor siguranţă putea fi găsită doar în îndepărtarea de păcat şi într-un trai neprihănit. Ei credeau că se pot juca cu păcatul, fără să-i coste nimic, atâta timp cât veneau la templu şi spuneau: „Suntem izbăviţi." Domnul nostru însuşi, ale cărui păreri despre religia exterioară, lipsită de realitatea spirituală lăuntrică, erau similare cu cele ale lui Ieremia, a recurs la cuvintele profetului din versetul 11 privitoare la faptul că templul devenise „o peşteră de tâlhari" când a curăţit casa Tatălui Său (Matei 21:13;Marcu 1:17; Luca 19:46). Întrucât Iuda poluase şi profanase templul, acesta urma să fie distrus întocmai cum fusese distrus şi lăcaşul de închinăciune din Silo. (Se crede că Silo a fost distrus în perioada Judecătorilor sau în perioada de care se ocupă 1 Samuel.) („Săpăturile arheologice relevă că Silo a fost distrus prin anul 1050 Î.Cr., adică în perioada în care filistenii au capturat chivotul (1 Samul 4:11)". Tabernacolul (cortul) mozaic a supravieţuit distrugerii lui Silo, fiind localizat ulterior în Ghibeon (2Cronici 1:2,3).)

Ieremia nu trebuie să se roage pentru Iuda - căci tocmai atunci locuitorii ei se închinau reginei cerului (După ce creştinismul a devenit religie de stat a imperiului roman, hoarde de păgâni neconvertiţi au năvălit în biserici, aducând cu ele ideile lor păgâne. Aplicarea acestui titlu păgân „regina cerului" la mama fecioară a Domnului, în pofida faptului că este, negreşit, considerată drept un titlu de mare onoare, ar fi total respinsă de către umila „roabă a Domnului" (Luca 1:38).) şi altor dumnezei pe străzi. Oamenii n-aveau decât să mănânce ofrandele şi jertfele lor. Ceea ce doreşte Dumnezeu este ascultarea, nu ritualurile. Versetul 22 trebuie citit în lumina versetului 23: jertfa fără angajare nu valorează nimic.

Din pricina refuzului încăpăţânat al lui Iuda de a accepta îndreptarea, Ieremia trebuie să plângă. Fiindcă iudeii au poluat templul, aducând jertfe omeneşti, vor fi supuşi unui măcel cumplit iar ţara lor va fi pustiită.

2. Nesimţirea lui Iuda faţă de păcat

Oasele celor care s-au închinat la oştirea aştrilor cereşti vor fi dezgropate de babilonieni şi descoperite în faţa cerurilor iar cei rămaşi în viaţă îşi vor dori moartea. Spre deosebire de cei ce cad şi se ridică iarăşi, ce păcătuiesc şi apoi se pocăiesc, Iuda a refuzat să se întoarcă la Iehova. Cât priveşte legea, oamenii erau mai prejos decât barza, turtureaua, rândunica şi cocorul, care respectă legile migraţiei.

Oamenii credeau că sunt înţelepţi în ce priveşte legea Domnului, dar cărturarul, profetul şi preotul răstălmăciseră şi respinseseră legea. Ei erau lacomi şi înşelători, ocupându-se superficial de probleme. Din pricina neruşinării lor urmau să aibă parte de vremea pedepsei.

Dumnezeu îi va mătura ca pe o viţă de vie sau ca pe un smochin, pe care nu a mai rămas nici un fruct. Oamenii s-au resemnat că vor pieri în cetate. Armata babilonienilor înaintează ca şerpii şi viperele pentru care nu este descântec.

Profetul cu inima sfâşiată pare să-i audă pe iudeii exilaţi întrebând: „Unde este Dumnezeu?" Dumnezeu răspunde întrebându-i de ce L-au părăsit pe El în schimbul unor chipuri cioplite şi al unor idoli străini. Din nou poporul se văietă pentru faptul că izbăvirea sperată nu a mai venit. Ieremia plânge şi nu mai poate fi mângâiat pentru soarta aparent deznădăjduită a poporului. Versetul 22 este sursa binecunoscutului imn creştin: "There is a Balm in Ghilead" (Este balsam în Ghilead):

Este balsam în Ghilead,

pentru alinarea rănilor;

Este balsam în Ghilead

pentru tămăduirea sufletului bolnav de păcat.

3. Jalea profetului plângerilor

Vorbitorul din primele două versete este Ieremia. Titlul: „profetul care plânge" este minunat exprimat în versetul 1: O! de mi-ar fi capul plin cu ape, de mi-ar fi ochii un izvor de lacrimi, aş plânge zi şi noapte omorârea poporului meu!

Mulţi predicatori şi misionari înţeleg pe deplin sentimentele exprimate de Ieremia în versetul 2. Iată ce scrie în această privinţă Kyle Yates: Versetul acesta dezvăluie o parte din lăuntrul profetului epuizat, tracasat şi descurajat într-unui din cele mai deprimante momente ale vieţii sale. S-ar putea numi „o umbră trecătoare asupra unui suflet mare." În ceasul său de cumplită încercare el îşi imaginează că ar dori să se detaşeze de un popor care nu merită să primească nimic din partea sa. Ce-mare uşurare trebuie să fie în a fi scutit de orice responsabilitate şi de toate sâcâielile! Literalmente lui Ieremia i se făcuse rău de a mai privi acest spectacol golit de sens, lipsit de orice evlavie, cu totul mecanic ce înlocuise religia reală. În toate zilele sale el s-a rugat, a iubit, a predicat si a avertizat, dar cei cărora le-a propovăduit nu au luat deloc seama, nepăsarea lor sângerându-i sufletul. El lamentează păcătoşenia poporului şi pedeapsa de care era urmată această stare. Apoi el citează cuvintele Domnului prin care El inventariază păcatele lor, arătând de ce ei trebuie neapărat pedepsiţi. Şi totuşi Ieremia plânge pentru faptul că Dumnezeu va face din Ierusalim o peşteră de şacali şi va pustii cetăţile din Iuda.

Nenorocirea este pusă în directă legătură cu idolatria lui Iuda, acesta fiind păcatul pentru care au fost duşi locuitorii săi în exil. Domnul cheamă plângătoarele (bocitoarele) să plângă pentru groaznicul măcel şi cumplita nimicire. E total lipsit de sens ca oamenii să se laude cu

înțelepciunea, puterea sau bogăţiile lor, când, de fapt, singurul lucru care contează este să-L cunoască pe Domnul.

Acestea sunt două dintre cele mai renumite versete din cartea Ieremia. După cum subliniază Herbert Livingston, ele sunt demne de a fi memorate. Oamenii aleargă după înţelepciune, putere şi bogăţii, pe când Dumnezeu îşi găseşte plăcerea în milă, dreptate şi neprihănire. Binecuvântat este cel care îl înţelege pe Domnul, pentru ca să-şi găsească plăcerea în lucrurile ce-i sunt plăcute Lui.

La paharul amărăciunilor lui Iuda se va adăuga şi faptul că va fi pedepsită la un loc cu Neamurile, deoarece Iuda este cu inima netăiată împrejur. Tăierea părului de pe tâmplă [RV şi NASB] (Este o altă traducere a expresiei „toţi cei ce se află în colţurile cele mai îndepărtate.") era o practică păgână ce le era interzisă evreilor (Levitic 19:27).

4. O satiră de condamnare a idolatriei (10:1-18)

Capitolul acesta alternează între deşertăciunea idolilor şi măreţia lui Dumnezeu. Oamenii lui Dumnezeu nu au voie să copieze comportarea Neamurilor şi nu li se îngăduie să se ia după idolii lor lipsiţi de viaţă. Yates comentează pe marginea acestei satire la adresa idolilor: Ieremia îi şfichiuieşte fără cruţare pe jalnicii şi neputincioşii idoli de care se alipesc oamenii, înlocuindu-L pe Dumnezeu în inima lor cu aceştia. Ei sunt ca nişte bâte fără viaţă ce trebuie să fie decorate pentru a ascunde faptul că sunt nişte bucăţi de lemn fără viaţă. În loc să ducă, ei înşişi trebuie duşi. Trebuie plăsmuiţi, pe când Dumnezeu este Cel care plăsmuieşte. Nici o vorbire, nici o putere, nici o suflare, nici o inteligenţă, nici o valoare, nici o influenţă, nici o permanenţă nu li se pot atribui. În contrast izbitor cu aceştia, Iahve este etern, viu, activ, puternic.

Dumnezeu este mare, Regele naţiunilor, demn de temut. Cei care se închină idolilor sunt proşti şi fără minte, plecându-se în faţa lucrării mâinilor omeneşti.

Domnul este Dumnezeul cel adevărat şi viu. Dumnezeii fabricaţi vor pieri. Iehova este Dumnezeul Creaţiei şi al providenţei. Făcătorii de idoli sunt fără minte, chipurile lor cioplite zadarnice. Dumnezeu (Porţiunea) lui Iacob este Făcătorul, Domnul oştirilor.

Locuitorilor ţării li se spune să ia cu ei cât pot duce deoarece Domnul îi trimite în exil.

5. Rugăciunea profetului plângerilor

Vorbind în numele naţiunii, Ieremia deplânge ororile asediului şi ale exilului, mărturiseşte ignoranţa omenească, îl roagă pe Dumnezeu să-Şi disciplineze poporul şi să-Şi verse mânia asupra duşmanilor pentru că l-au mâncat pe Iacob adică pe poporul Său.

A. Ieremia şi oamenii din Anatot (cap.11,12)

Domnul îi porunceşte lui Ieremia să le amintească concetăţenilor săi despre legământul legii pe care l-a încheiat El la Sinai, despre blestemul ce a fost rostit asupra celor care se vor face vinovaţi de neascultare şi de binecuvântările rezervate celor care ascultă. Dar neîncetatele apeluri ale lui Dumnezeu din trecut au fost tratate cu permanentă respingere. Acum oamenii din Iuda sunt înfăţişaţi în ipostaza de complot prin care urmăresc să desfiinţeze legământul, părăsindu-L pe Dumnezeu în favoarea altor dumnezei.

Când se va abate judecata lui Dumnezeu„El nu va mai asculta rugăciunile lor iar dumnezeii nenumăraţi ai lui Iuda nu vor fi în stare să-i salveze.

De trei ori profetului i se spune să nu se roage pentru acest popor (7:16; 11:14; 14:11). Oamenii nu au dreptul să vină la templu cu ofrandele lor, ca si când prin aceasta ar încerca să-şi ascundă vinovăţia sau să prevină nenorocirea. Numită cândva de Domnul măslin verde, gras şi ca roade frumoase şi plăcute, Iuda este acum sortită să fie arsă datorită idolatriei sale.

Domnul îl informează pe profetul docil şi credul că oamenii din Anatot au urzit comploturi pentru a-l ucide. Când se roagă, profetul primeşte asigurarea că duşmanii săi vor fi pedepsiţi.

Ieremia întreabă de ce îngăduie Dumnezeu, care este neprihănit, ca cei răi - cum sunt şi oamenii din Anatot - să prospere, lăsându-i, în schimb, pe oamenii drepţi, ca el, să sufere. Dumnezeu răspunde că Ieremia va avea parte de o opoziţie şi mai mare decât aceasta, inclusiv de trădare din partea propriilor săi fraţi. Dacă i-a fost greu în condiţii de calm relativ (alergând cu alergătorii), ce va face când vor veni încercări cu adevărat grele (când se va lua la întrecere cu caii)?

Folosind o sumedenie de cuvinte pline de afecţiune faţă de Iuda. Dumnezeu îşi exprimă întristarea pentru devastarea pe care Iuda şi-a atras-o prin purtarea ei. O pasăre ce se deosebeşte de celelalte va fi adesea atacată de suratele ei, de unde şi asemănarea lui Iuda cu un vultur pestriţ. Dumnezeu va pedepsi naţiunile neevreieşti şi o va readuce pe Iuda în ţara sa.

Dar ulterior Neamurile vor fi readuse în ţările lor, iar dacă se vor întoarce de la idolii lor, alipindu-se de Dumnezeu, vor avea şi ele parte de binecuvântările Lui în mijlocul poporului Său. Altminteri vor fi rase de pe faţa pământului.

B. Ieremia şi brâul degradat

Iuda este asemuită cu un brâu purtat pe care Ieremia trebuie să-l ducă la fluviul Eufrat, ascunzându-l acolo. Iuda ocupa odată un loc de mare apropiere şi intimitate la Iehova, dar, asemenea brâului, acum avea să fie dus departe şi „ascuns". Din pricina păcatului ei, Iuda a fost dusă departe, la două sute cincizeci de mile, şi „ascunsă" în apropiere de Eufrat (Babilon) în captivitate. Când Ieremia s-a întors, ca să ridice brâul, l-a găsit stricat, ruinat, nemaifiind bun de nimic. Cât priveşte întrebarea dacă într-adevăr Ieremia s-a deplasat până la fluviul Eufrat, Scofield face următoarele remarci utile în această notă de subsol: Unii au pus sub semnul întrebării posibilitatea ca Ieremia să fi îngropat, realmente, brâul sau cureaua respectivă pe malul fluviului Eufrat, având în vedere distanţa mare şi starea de război ce domnea. Dar au existat în timpul misiunii lui Ieremia perioade când a domnit pacea în toată regiunea. Nu este exclus ca Ieremia realmente să fi efectuat o vizită la Babilon şi în acest caz deplasarea la fluviul Eufrat a avut probabil loc în acest timp, îngropând brâul cu prilejul deplasării spre Babilon şi dezgropându-l la întoarcere. De asemenea este posibil să interpretăm termenul din ebraică ca însemnând nu fluviul Eufrat, ci Wadi Farah, un râu situat la câteva mile nord de Ierusalim. În acest caz, ei ar fi putut îngropa cureaua oricând înainte de atacul babilonean. Există astfel temeiuri de a presupune că pasajul acesta descrie un eveniment real - nu doar o vedenie sau o poveste imaginară. Brâul stricat al lui Ieremia a servit drept simbol prin care se indica viaţa şi slujirea necorespunzătoare ale Israelului.

Toţi oamenii vor fi umpluţi cu vin - nu cu vin în sens fizic, cum credeau ei, ci cu mânia Dumnezeului Celui Atotputernic; şi vor fi sparţi ca sticlele. Harrison comentează: Ieremia subliniază că după cum alcoolul afectează puterea de judecată şi mobilitatea cuiva, tot aşa în criza ce avea să se abată oamenii aveau să se comporte ca nişte beţivi, nemaiputând face deosebire între prieteni şi duşmani, sau să se apere.

Oamenii sunt îndemnaţi să se pocăiască, căci altminteri va urma exilul. Dacă oamenii nu vor să-L slăvească pe Dumnezeu, vor avea parte de întuneric şi de umbra morţii. Regele şi regina mamă vor fi alungaţi de pe tronurile lor iar cetăţile din Sud vor fi asediate. Babilonienii vor pustii ţara - toate acestea datorită nelegiuirii lui Iuda. Iuda e nedespărţită de păcatele ei.

Cuvintele folosite pentru a descrie apostazia lui Iuda - adultere, nechezatul unor oameni cuprinşi de pofte, desfrâul şi curvia - au cu toate conotaţii imorale.

Harrison explică această ilustraţie: „Aidoma credincioşilor doar cu numele, din toate generaţiile, oamenilor nu le venea să creadă că asemenea nenorociri aveau să se abată peste ei. Dar Ieremia pune fără înconjur vina pe umerii lor, promiţându-le ca vor fi făcuţi de ruşine în public, că vor fi acoperiţi de ocară la un loc cu prostituatele. Ironia acestei situaţii constă în faptul ca toate aceste umiliri vor fi impuse asupra lor chiar de cei cărora Iuda le-a făcut cândva curte. Din pricina destrăbălării ei şi lăsării în voia lucrărilor neroditoare ale întunericului, Iuda avea să fie dezgolită în public şi demascată, ca o desfrânată, de către Cel care se căsătorise iniţial cu ea, prin legământul de dragoste încheiat cu ea.”

C. Mijlocirea lui Ieremia cu privire la secetă (cap. 14,15)

Mesajele din capitolele 14-39 au fost predate înainte de căderea Ierusalimului. Iuda este copleşită de o secetă şi o foamete cumplită. Semnificaţia secetei în acest timp anume este demnă de remarcat. A fost unul dintre semnele prezise în cadrul Legământului Palestinian (Deuteronom 28:23-24), şi deja avusese loc în timpul domniei lui Ahab (1Regi 17:11). Întrucât acel semn a fost urmat, deşi după un interval mare de timp, de captivitatea asiriană, s-ar fi cuvenit ca Iuda să-l fi luat drept un avertisment cât se poate de solemn.

Profetul, făcând mărturisire în locul poporului, cere îndurare şi uşurare, dar Domnul spune că nu va fi nici o uşurare. Mai degrabă, oamenii vor fi nimiciţi de sabie şi de foamete. Profeţii falşi promiteau oamenilor ca vor fi în siguranţă, dar minţeau şi aveau să fie nimiciţi la un loc cu cei cărora le profeţeau. Lui Ieremia i s-a poruncit să deplângă groaznica nimicire a lui Iuda în cetate şi la ţară.

El continuă să îl roage fierbinte pe Dumnezeu în folosul poporului, amintindu-ne de mijlocirile lui Avraam (Geneza 18:23-33), Moise (Exod 32:11-13) şi Samuel (1Samuel 7:5-9). El recunoaşte răutatea lor şi promite că se vor văieta după singurul Dumnezeu care poate face să vină ploaia.

Mijlocirea pentru aceşti oameni este zadarnică, deoarece ei sunt sortiţi morţii, săbiei, foametei şi captivităţii. Chiar mijlocitori de frunte, cum ar fi Moise şi Samuel, nu ar mai putea împiedica judecata ce se va abate peste ei. Manase a fost cauza acestei decăderi cumplite, căci el a fost cel ce a promovat aceste forme grosolane de idolatrie în Ierusalim, inclusiv închinarea la Moloc (vezi 2 Regi 21:1-16).

Deplorabila condiţie a Ierusalimului este urmarea eşecului de a răspunde la mustrarea Domnului. O femeie cu o familie ideală nu va mai apuca să se bucure de copiii ei.

Ieremia este urât de proprii săi concetăţeni, dar fără temei. Dumnezeu promite însă că el va fi răzbunat şi îndreptăţit când duşmanii săi vor veni la el să-i ceară ajutor. Iuda nu va fi în stare să frângă fierul de la nord (caldeenii), ci aceştia vor lua cu ei toate comorile din Iuda. Profetul este nedumerit de persecuţiile şi suferinţele la care este supus, în lumina faptului că el a fost atât de credincios Domnului. Totuşi el găseşte resursele necesare de tărie în cuvântul lui Dumnezeu, bucuria şi desfătarea inimii lui.

Răspunsul lui Dumnezeu este că profetul a gândit greşit cu privire la El şi chiar a exprimat aceste gânduri, din când în când. Or, aceste gânduri trebuie epurate din mintea lui, cum înlătură cineva zgura din metalele preţioase. E posibil ca duşmanii lui sa se întoarcă la el, dar el să nu se întoarcă la ei! G. Campbeil Morgan comentează: Să-şi cureţe el inima de această zgură şi să se consacre doar aurului pe care-l reprezintă adevărul despre Dumnezeu. Aşa şi numai aşa va fi el pregătit să reprezinte gura lui Dumnezeu, care să rostească mesajele Sale.

Dumnezeu va face din profet un zid de bronz pe care duşmanii săi nu-l vor putea surpa. El îl va izbăvi şi răscumpăra pe slujitorul Său.

D. Caracterul solitar al misiunii lui Ieremia (16:1-18)

Lui Ieremia i se porunceşte să nu se căsătorească, din pricina dezastrului ce stă să se abată. El este singurul bărbat din Biblie căruia i s-a poruncit să nu se căsătorească. De asemenea sunt interzise bocitul şi veselitul, din pricina faptului că moartea este prezentă pretutindeni şi din cauza faptului că nenorocirea a fost adusă peste oameni de Domnul însuşi.

În legătură cu versetul 7, trebuie să subliniem că era obiceiul pe vremea aceea ca rudele şi prietenii să se adune în casa celui care a murit, să frângă pâinea împreună, în timp ce elogiau calităţile admirabile ale celui dispărut, bând un pahar de vin. În felul acesta ei îi mângâiau pe cei îndureraţi. Kelly arată cum a fost transformată această tradiţia iudaică de demult de către Domnul nostru:

Practica de a frânge pâine în legătură cu un deces în familie pare să fie punctul de plecare pentru ceea ce a constituit el ca prilej de aducere aminte a morţii Sale. „Nimeni nu va frânge pâinea pentru ei în timpul jelirii, ca să-i mângâie pentru cel mort; şi nimeni nu le va da să bea paharul mângâierii pentru tatăl său pentru mama lor." E clar că aici avem ambele elemente ale Cinei [Domnului]. Acesta era un obicei binecunoscut în rândul evreilor, dar Domnul i-a dat o semnificaţie cu totul aparte, imprimându-i un nou adevăr. A avut legătură cu Paştele deoarece a fost instituit cu acest prilej. Şi stabilirea sa în acest moment, şi nu în oricare altul, a avut un rost bine precizat, deoarece a avut menirea de a marca o radicală schimbare faţă de marea sărbătoare ce ocupa un loc central şi fundamental în viaţa Israelului. Şi anume Domnul a pus acum bazele unei noi şi diferite sărbători pentru creştini.

Daca va fi întrebat care este raţiunea tuturor acestor nenorociri pe care Dumnezeu le-a prezis, lui Ieremia i s-a spus să le amintească oamenilor de neascultarea şi idolatria părinţilor lor şi a lor înşişi. Dumnezeu îi va aduce cândva pe oameni înapoi din robia lor, dar mai întâi pescarii şi vânătorii (babilonienii) îi vor urmări şi-i vor duce în captivitate, unde Dumnezeu îi va pedepsi pentru fărădelegea şi păcatul lor.

E. Inima statornică a Iui Ieremia (16:19-17:18)

Profetul prevede ziua în care Neamurile se vor întoarce de la idolii lor, alipindu-se de Dumnezeu. În versetul 21 Domnul exprimă hotărârea Sa fermă de a o face pe Iuda să cunoască puterea Sa prin mustrările de care va avea parte.

Idolatria lui Iuda, adânc întipărită, va duce în cele din urmă la exilarea sa. Muntele lui Dumnezeu este Ierusalimul. A te încrede în om este un blestem; a te încrede în Domnul îţi va aduce binecuvântări. Dumnezeu cunoaşte inima nespus de înşelătoare a omului şi-l va pedepsi pe omul care obţine bogăţiile sale pe căi necinstite „ca o potârniche, care clocește nişte ouă pe care nu le-a ouat ea" după care vede cum îi pleacă puii. (Referirea la potârniche are de a face cu credinţa răspândită în popor conform căreia această pasăre ar cloci ouăle altor păsări).

Versetul 9 nu prea este îndrăgit de oameni, dar este adevărat, reprezentând o foarte corectă apreciere despre inima nenăscută din nou a omului. R. K. Harrison comentează pe marginea cuvintelor „deznădăjduit de rea" din traducerea KJV şi „grav de bolnavă" din alte versiuni:

Natura omului nenăscut din nou se află într-o stare disperată, dacă nu intervine harul divin, fiind descrisă drept grav de bolnavă în versetul 9 (RSV disperat de coruptă, sau disperat de bolnavă în ediţia NEB), Conform 15:18 şi 30:12 unde apare sensul de „incurabilă." Fiecare generaţie are nevoie de regenerarea sufletului de către Duhul şi de harul lui Dumnezeu (conform Ioan 3:5f.; Tit 3:5).

Pentru cei ce cred că Ieremia 17:9 ar fi o înfierare prea aspră a inimii lor, vom cita lungul, dar necesarul citat din Matthew Henry: Există în inima noastră o răutate de care nu suntem conştienţi, pe care nu o bănuim că ar exista. Ba chiar se comite frecvent greşeala între copiii oamenilor că creadă despre ei înşişi, sau cel puţin despre inimile lor, că sunt cu mult mai bune decât în realitate. Inima, conştiinţa omului, în starea sa coruptă şi decăzută, este nespus de înşelătoare. Este vicleană, subtilă şi falsă; este predispusă la înlocuire (căci acesta este sensul adevărat al cuvântului); de aici îşi trage Iacob numele de înlocuitor. Ea numeşte răul bine şi binele rău, îmbracă lucrurile în culori false şi le urează pace celor cărora nu le aparţine pacea. Când oamenii spun în inimile lor (adică le permit inimilor lor să le strecoare şoapta) că nu este Dumnezeu sau că El nu vede sau că nu va cere socoteală sau că vor avea parte de pace, indiferent cum vor trăi; în acestea şi în o mie de alte sugestii similare, inima este înşelătoare. Iată dar în ce constă şi adevărul potrivit căruia inima este deznădăjduit de rea; este mortală, este disperată. Lucrurile au ajuns într-o stare rea şi deplorabilă, cu neputinţă de îndreptat, dacă conştiinţa, care în mod normal, ar trebui să corecteze erorile altor facultăţi, ajunge să fie ea însăşi capul răutăţilor şi falsităţilor. Ce se va alege de un om dacă ceea ce ar trebui să fie în el candela Domnului, în realitate răspândeşte o lumină falsă, dacă locţiitorul lui Dumnezeu în lăuntrul sufletului, căruia i s-a încredinţat sarcina de a-I susţine interesele, în realitate I le trădează? Atât de mare e înşelăciunea inimii încât pe bună dreptate putem spune: Cine o poate cunoaşte? Cine poate descrie cât de rea este inima.

Ieremia se bucură pentru faptul că Iuda găseşte siguranţă la gloriosul şi preamăritul tron al lui Dumnezeu. Apoi el se referă la nechibzuinţa de a se încrede în oricine altcineva şi se roagă pentru nădejdea lui Israel, în numele poporului, pentru izbăvire şi vindecare. Oamenii îl întreabă unde este judecata pe care Dumnezeu a promis-o. Ieremia îi aminteşte Domnului că nu a încercat să fugă de responsabilitatea de a fi un păstor al lui Dumnezeu, după cum nu a dorit să vină ziua urgiei peste Ierusalim, distrugerea sa. El nu a făcut altceva decât să rostească cuvintele pe care i le-a dat Domnul. El îl roagă pe Dumnezeu să-l îndreptăţească, să-i apere nevinovăţia, pedepsindu-i pe cei ce au batjocorit cuvântul lui Dumnezeu.

F. Predica de sabat a lui Ieremia

Aici regii lui Iuda şi toată Iuda, împreună cu toţi locuitorii Ierusalimului sunt îndemnaţi să sfinţească Sabatul. Li se promite că vor avea parte de dregători din dinastia lui David şi că slujbele de închinăciune de la templu vor continua, dacă vor ascultă cu toţii, şi sunt avertizaţi cu privire la pericolele ce-i pasc în cazul refuzului de a asculta (distrugerea Ierusalimului).

Irving L. Jensen explică de ce a fost atât de importantă respectarea Sabatului în Israel: Adevăratul test al relaţiei inimii cu Dumnezeu este ascultarea de Cuvântul Său. Una din legile date Israelului a fost sfinţirea Sabatului prin abţinerea de la orice muncă în acea zi (17:21-22). Dar presiunile tot mai mari ale materialismului asupra vieţii tuturor, inclusiv asupra vieţii copiilor lui Dumnezeu, a făcut respectarea acestei interdicţii foarte dificilă şi din această cauză tocmai această poruncă din cele zece a fost un adevărat test al priorităţii acordate lucrurilor vremelnice faţă de cele spirituale în inima închinătorului. A fost oare respectarea Sabatului atât de crucială pentru Iuda? Acţiunea simbolică a lui Ieremia şi cuvintele explicite pe care a fost instruit să le rostească ne oferă răspunsul afirmativ la această întrebare.

Principii similare se aplică, în cazul creştinilor, cu privire la Ziua Domnului, care este destinată înviorării spirituale şi fizice, pentru ca în această zi să ne aducem aminte de Răscumpărătorul nostru şi de răscumpărarea noastră, să ne închinăm Domnului şi să comemorăm biruinţa repurtată de Domnul în prima zi a săptămânii.

G. Ieremia şi casa olarului

Domnul este olarul; Iuda (numită aici Israel) este vasul. Vasul nu s-a stricat din vina lui Dumnezeu, ci a lui Israel. Lutul este în mâna lui Dumnezeu, pentru ca El să facă cu el ce doreşte - judecată sau binecuvântare. Dumnezeu ameninţă ca va aduce o nenorocire, dacă oamenii nu se vor pocăi, dar ei se încăpăţânează să afirme că vor umbla după propriile lor planuri.

Domnul spune despre purtarea lor că este fără precedent şi contrară naturii. Prin idolatria lor ei fac să vină peste ei o nimicire care îi va uimi pe cei ce vor vedea ţara pustiită. Probabil că traducerea RSV ne oferă sensul cel mai exact al versetului 14: „Părăseşte zăpada Libanului stâncile Sirionului? Sau seaca apele munţilor, ale şuvoaielor ce vin proaspete de departe?" Da, te poţi bizui pe aceste lucruri din natură, dar Dumnezeu n-a putut să Se bizuiască pe poporul Său! „Deşi zăpada nu părăseşte Libanul, Israel a uitat izvorul de apă vie din care curge apa vieţii."

La auzul acestor cuvinte, locuitorii Ierusalimului au început să urzească comploturi împotriva lui Ieremia, continuând să-şi exprime încrederea în proprii lor preoţi şi profeţi şi să pună la cale tot felul de vicleşuguri prin care să-l ponegrească.

Ieremia îşi exprimă regretul pentru faptul că a îndrăznit să-L roage pe Dumnezeu să-i cruţe. O atare rugăciune nu prea s-ar potrivi pentru credincioşii din această epocă a harului.

H. Ieremia şi vasul de lut

Lui Ieremia i se spune să ia un vas de pământ şi să-l ducă la groapa cu gunoi a cetăţii, unde să le vestească regilor lui Iuda şi locuitorilor Ierusalimului că Dumnezeu e pe punctul de a zdrobi Iuda din cauza idolatriei sale şi a jertfelor omeneşti pe care le aduce. Valea Fiului lui

Hinom (Valea Ben-Hinom) va deveni Valea Măcelului. În timpul asediului Ierusalimului ce va urma se va ajunge să se practice canibalismul.

Prin spargerea vasului profetul înfăţişează haosul şi nimicirea ce vor fi provocate de babilonieni. Locurile de îngropăciune vor fi tot mai greu de găsit iar casele în care s-a practicat idolatria vor fi profanate. Ieremia se întoarce în curtea templului şi repetă faptul că judecata stă să se abată din cauză că poporul refuză să asculte cuvintele lui Dumnezeu şi să se pocăiască.

A. Profeţie împotriva lui Paşhur

Paşhur, mai marele slujbaşilor din casa Domnului, a poruncit ca Ieremia să fie bătut şi pus în butuci. A doua zi, când profetul a fost eliberat, i-a vestit lui Paşhur pierzarea sa, a familiei sale şi a întregului Ierusalim precum şi a lui Iuda. Regele Babilonului avea să-i ducă în captivitate. Numele lui Paşhur a fost schimbat, el numindu-se acum Magor-Misabib („din toate părţile numai groază"), adică exact ceea ce-i va fi dat sa trăiască.

B. Plângerea adresată de Ieremia lui Dumnezeu

În versetele 7-18, Ieremia regretă slujba dificilă şi nepopulară ce i s-a încredinţat, spunând că Domnul l-ar fi convins (înşelat) ca s-o accepte şi că ar dori să înceteze de a mai transmite acest mesaj nepopular despre captivitatea babiloneană, dar că nu poate. Cuvântul Domnului îl ardea în lăuntrul său ca un foc. I-a ajuns la urechi planul unora de a-i face rău, dar el şi-a încredinţat cauza în mâna Domnului. Uneori este plin de încredere, lăudându-L pe Domnul, pe când alteori ar dori să nu se fi născut.

C. Profeţie împotriva regelui Zedechia (21:1-22:9)

Când regele Zedechia i-a trimis pe Paşhur (o altă persoană decât cea din capitolul 20) şi pe Ţefania (nu profetul cu acelaşi nume) la Ieremia, pentru ca acesta să întrebe pe Domnul cu privire la babilonienii ce se apropiau, Ieremia le-a trimis înapoi mesajul potrivit căruia Domnul avea să-i ajute pe invadatori în acţiunea lor militară împotriva lui Iuda. Regele şi poporul care va supravieţui vor fi duşi în captivitate. Cu privire la această acţiune întreprinsă împotriva regelui, Kelly comentează:

Monarhia a fost dintotdeauna ultimul bastion de binecuvântare în istoria Israelului. Dacă regele arii avut dreptate, cu toate că poporul şi profeţii erau atât de rătăciţi, Dumnezeu încă ar fi trimis binecuvântare asupra Israelului. Totul depindea de rege, sămânţa lui David. Se poate ca Dumnezeu să-i fi mustrat pe profeţi, pe preoţi şi pe popor, dar El ar fi ţinut la ei din pricina robului Său David. Însă atunci când nu numai ei înşişi s-au rătăcit, ci şi regele însuşi a devenit capul răutăţilor, a devenit imposibil să mai ţină cu ei. Or, tocmai aceasta a fost slujba plină de întristare a lui Ieremia de a vesti această hotărâre divină.

Cei care se vor împotrivi vor pieri; cei ce se vor preda babilonienilor (caldeenilor) vor trăi. Casa regală a fost avertizată să pună capăt nedreptăţii şi asupririi. Locuitorii Ierusalimului, locuitorii văii, sunt preveniţi cu privire la nimicirea ce-i paşte. Termenii „locuitor al văii, stânca câmpiei" sunt probabil termeni de batjocură sau dispreţ, nefiind după câte se pare o descriere literală a Ierusalimului.

Capitolul 22 se ocupă de ultimii patru regi ai lui Iuda, deşi nu în ordine cronologică. Iată ordinea istorică în care s-au succedat ei la tron: Iehoahaz, Iehoiachim, Iehoiachin şi Zedechia. Cu alte cuvinte ultimul rege a fost de fapt primul, pe când ceilalţi sunt redaţi în ordinea cronologică corespunzătoare. Zedechia, primul rege, este avertizat să facă dreptate şi neprihănire. Altminteri Iuda, deşi minunată precum Ghileadul şi Libanul, va fi despuiată şi lipsită de populaţie. Avertismentul este pus în aplicare prin modul în care s-a desfăşurat istoria a trei regi, ce au sfârşit tragic.

D. Profeţie împotriva regelui Şalum

Şalum, al doilea rege, numit şi Iehoahaz, a fost fiul lui Iosia. El a fost dus în captivitate în Egipt, unde a şi murit fără să-şi mai vadă patria.

E. Profeţie împotriva regelui Iehoiachim (22:13-23)

Iehoiachim, al treilea rege, şi-a clădit palatul cu munca unor muncitori ce nu au fost plătiţi, necălcând pe urmele tatălui său (Iosia) şi fiind, prin urmare, târât afară din Ierusalim, murind fără să fie jelit. El avea să fie îngropat ca un măgar, adică aruncat într-un şanţ.

Populaţiei i se spune sa se suie în Liban şi Başan şi să jelească zdrobirea îndrăgostiţilor lor (adică a aliaţilor străini) şi a păstorilor lor (dregătorilor) de către Nebucadneţar. Oamenii aceştia vor geme împovăraţi de durerile captivităţii.

F. Profeţie împotriva regelui Iehoiachin

Conia (numit şi Ieconia şi Iehoiachin), al patrulea rege, avea să fie dus în captivitate de către babilonieni, la Babilon, unde avea să moară. Nici unul din descendenţii săi nu va mai şedea pe tronul lui David. Nici un vlăstar al lui Ieconia nu l-a urmat la tron. Cel care l-a urmat la tron, Zedechia, ultimul rege, a fost unchiul său. Charles H, Dyer comentează pe marginea acestui fapt:

Profeţia aceasta mai are darul de a explica genealogiile lui Cristos de la Matei 1 şi Luca 3. Matei a prezentat spiţa juridică a iui Cristos, prin tatăl său vitreg, Iosif. Dar spiţa lui Iosif provenea din filiera lui Şealtiel, care a fost fiul lui Iehoiachin (Ietonia, Matei 1:12; cf. 1 Cronici 3:17). Dacă Cristos ar fi fost un descendent fizic al lui Iosif şi nu S-ar fi născut din fecioară, nu ar fi întrunit calităţile necesare pentru a fi Regele Israelului. Luca a prezentat spiţa fizică a lui Cristos prin Maria, care descindea din David prin spiţa fiului său Natan (Luca 3:31). În felul acesta Cristos nu S-a aflat sub „blestemul" lui Iehoiachin.

G. Profeţie despre regele neprihănit

Dregătorii (păstorii) sunt condamnaţi pentru eşecul de a fi avut grijă de poporul lui Dumnezeu. Dar Dumnezeu va reface o rămăşiţă a poporului Său, căreia îi va da păstori credincioşi. El îl va ridica pe Mesia, ca să le fie Rege. În acest punct Kelly ne face o atenţionare ce nu este pe placul tuturor:

Este limpede că profeţia aceasta ne îndreaptă privirile spre Mesia, Domnul Isus. Dar Mesia este Domnul Isus nu atât în raport cu noi, cât cu Israel. Este foarte important să facem această distincţie. Şi nu vom pierde dacă vom face acest lucru. Multe persoane au impresia că dacă aceste profeţii nu se aplică la creştini şi la biserică, vom suferi o pierdere. Dar nu poţi să iei ceva de la vecinul tău fără să pierzi cu mult mai

mult decât va pierde vecinul. Fără îndoială şi el va pierde ceva, dar tu vei pierde cumplit mai mult. Iar dacă acest fapt este valabil în lucrurile naturale, cu atât mai mult este ei adevărat în cele spirituale. Nu ne putem permite să-l fraudăm pe Israel nici măcar cu o fărâmă din partea ce i se cuvine, fără ca prin aceasta să nu ne sărăcim pe noi înşine cumplit de mult.

În versetul 5, Mesia este numit Vlăstarul (sau Fiul) lui David. La Zaharia 3:8 El este „Robul Meu, VLĂSTARUL." La Zaharia 6:12, El este prezentat drept „Omul al cărui nume este Vlăstarul." Iar în Isaia 4:2 El este „Odrasla Domnului." Acestea corespund cu cele patru moduri în care este prezentat Cristos în Evanghelii - ca Rege, Rob, Fiul Omului şi Fiul lui Dumnezeu.

„Domnul NEPRIHĂNIREA NOASTRĂ" sau Iehova Tsidkenu (v. 6) este unul din cele şapte nume compuse ale lui Iehova.

Celelalte sunt:

Iehova-Jire (Domnul va purta de grijă - Geneza 22:13, 14);

Iehova-Rofeca (Domnul care te vindecă - Exod 15:26);

Iehova-Nisi (Domnul, steagul meu - Exod 17:8-15);

Iehova-Şalom (Domnul este pace - Judecători 6:24);

Iehova-Roi (Domnul, păstorul meu - Psalmi 23:1;

Iehova-Şama (DOMNUL ESTE ACOLO - Ezechiel 48:35).

M'Cheyne a compus un excelent imn bazat pe aprecierea tot mai mare a Domnului, având ca titlu: Iehova Tsidkenu - Domnul Neprihănirea Noastră

Cândva eram un străin faţă de har şi faţă de Dumnezeu,

Nu ştiam în ce primejdie mă aflu şi nu-mi simţeam povara;

Deşi prietenii vorbeau plini de încântare despre Cristos pe cruce,

Iehova Tsidkenu nu însemna nimic pentru mine.

Adesea citeam cu plăcere, pentru mângâiere sau angajare,

furtunoasele texte ale lui Isaia şi calmele pagini ale lui Ioan;

Dar chiar şi atunci când înfăţişau lemnul stropit de sânge,

Iehova Tsidkenu nu însemna nimic pentru mine.

Ca lacrimile şiroind pe obrazul fiicelor Sionului,

Am plâns când apele I-au copleşit sufletul;

Şi totuşi n-am crezut că păcatele mele au fost cele ce L-au ţintuit pe cruce;

Iehova Tsidkenu tot nu însemna nimic pentru mine.

Când harul fără plată m-a trezit, prin lumina de sus,

Ororile legii m-au îngrozit şi m-am temut de moarte;

Nici un adăpost n-am mai găsit în eul meu propriu

Iehova Tsidkenu trebuie neapărat să-mi fie Mântuitor - mi-am zis.

Ororile mele au dispărut dintr-odată în faţa acestui nume scump;

Vinovăţia mea şi teama el le-a alungat, iar eu cu îndrăzneală m-am apropiat

Ca să sorb din izvorul dătător de viaţă, oferit mie fără plată -

Iehova Tsidkenu îmi este acum totul!

Iehova Tsidkenu! Comoara inimii mele, lauda buzelor mele,

Iehova Tsidkenu! Nicicând nu voi mai fi pierdut!

În Tine voi birui, de-ar veni şuvoaiele sau departe de-aş merge

Tu, ancora vieţii mele, stâlpul care mă susţine, platoşa şi scutul meu!

Chiar prin valea umbrei morţii de-ar fi să trec,

Spre acest nume îmi voi aţinti privirile, Şi chiar de-ar fi să şovăi El îmi va fi pavăză,

Căci deşi de-ale vieţii valuri Domnul m-ar putea scuti,

Iehova Tsidkenu va rămâne de-a pururea cântarea buzelor mele, până la moarte. -Robert Murray M Cheyne

Dumnezeu va fi cunoscut drept Cel care a readus poporul în propria sa ţară.

H. Profeţie împotriva profeţilor falşi din Iuda (23:9-40)

Restul capitolului 23 este o solemnă condamnare a profeţilor mincinoşi, atât ai Israelului, cât şi ai Ierusalimului. Aceştia din urmă au continuat să promită pacea, dar dacă ar fi ascultat de Cuvântul lui Dumnezeu, ar fi ştiut că judecata Sa era inevitabilă şi că avea să continue până când aveau să se împlinească planurile divine. Aceşti profeţi vorbeau fără să posede împuternicirea divină.

Dumnezeul omniprezent şi atotştiutor îi demască pe profeţi pentru visurile lor, care îi duceau pe oameni în rătăcire. Visele lor erau ca pleava, în comparaţie cu Cuvântul lui Dumnezeu, care este ca şi grâul hrănitor, dar şi ca un foc şi ca un ciocan.

Domnul li Se împotriveşte acestor profeţi mincinoşi. Yates îi descrie foarte adecvat: Ei erau profesionişti care pretindeau că vorbesc cu autoritate divină, dar în realitate rosteau minciuni şi înşelăciuni. Ieremia le aduce trei acuze. El spune că erau imorali, că nu-L cunoşteau pe Dumnezeu şi că nu aveau nici un mesaj pentru popor. Erau nepăsători faţă de responsabilităţile sacre şi au coborât ştacheta normelor morale ale poporului prin participarea lor activă în păcat. Cunoştinţele lor despre Dumnezeu erau la un nivel foarte scăzut. Neînţelegând natura Lui sfântă, ei credeau şi predicau că nu era cu putinţă ca El să părăsească Israelul. Dar aceşti profeţi falşi nu au existat doar atunci, ci sunt şi azi printre noi.

Se pare că oamenii îl batjocoreau pe Ieremia, întrebând: „Care este povara (oracolul) Domnului?" (Aceiaşi cuvânt ebraic (massă) poate însemna fie „povară", fie „oracol." Ryrie îl numeşte „un termen obişnuit pentru un mesaj profetic greu" (cf. Naum 1:1; Habacuc 1:1)) Profetul trebuia să le răspundă că ei înşişi sunt povara şi că El se va descotorosi de ei. Dumnezeu le-a interzis sa mai folosească termenul „povara" (oracolul) în semn de batjocură. Dacă se vor dovedi neascultători, El îi va pedepsi cu asprime.

A. Semnul smochinelor

Domnul i-a arătat lui Ieremia două coşuri cu smochine, puse înaintea templului. Unul din coşuri conţinea smochine foarte bune iar celălalt avea smochine foarte rele. Smochinele bune înfăţişau exilaţii din Babilon, care aveau să fie readuşi în patria lor, întrucât ei aveau să se întoarcă la Domnul cu inima întreagă.

Smochinele rele înfăţişează oamenii rămaşi în ţară după deportarea din timpul domniei lui Ieconia. Exilaţii vor fi readuşi în patrie, dar ceilalţi vor fi împrăştiaţi şi nimiciţi de sabie, foamete şi ciumă.

B. Prezicerea celor şaptezeci de ani de captivitate babiloniană

Ieremia îi avertizase pe toţi locuitorii Iudei timp de douăzeci şi trei de ani; tot aşa şi alţi oameni ai lui Dumnezeu i-au chemat fără încetare la pocăinţă. Dar pentru că ei au refuzat să asculte, acum aveau să fie duşi în robie la Babilon de către robul lui Dumnezeu, Nebucadneţar, unde aveau să rămână timp de şaptezeci de ani. Motivul pentru care captivitatea a durat şaptezeci de ani, termen care le-a fost comunicat evreilor dinainte de către Dumnezeu, ne este prezentat în 2 Cronici 36:20,21:

Iar pe cei ce au scăpat de sabie i-a dus în Babilon, unde aceştia au devenit slujitorii lui şi ai fiilor lui până în timpul domniei regatului Persiei, pentru ca să fie împlinit cuvântul Domnului rostit prin gura lui Ieremia, până când ţara se va fi bucurat de sabatele ei. Cat timp a zăcut devastată, a ţinut sabatul, până la împlinirea celor şaptezeci de ani.

Levitic 25:3-5 ne învaţă că ţara trebuia să rămână necultivată tot la al şaptelea an. Oamenii evident nu respectaseră această lege.

C. Stăpânii babilonieni vor fi judecaţi la rândul lor (25:12-38)

Speranţa unei reveniri imediate a fost, prin urmare, o minciună." După şaptezeci de ani, Dumnezeu avea să-Şi îndrepte mânia asupra caldeenilor (babilonienilor). Sub simbolul unui pahar de vin, lui Ieremia i se spune să rostească furia lui Dumnezeu asupra lui Iuda şi a altor naţiuni ce urmează a fi zdrobite de Nebucadneţar şi, în cele din urmă, asupra lui Nebucadneţar însuşi (regele Şişacului). Prin aceasta rostire profetică, Ieremia a avut sarcina de a le spune acestor naţiuni că trebuie să bea paharul mâniei lui Dumnezeu. Dacă Dumnezeu pedepseşte mai întâi Ierusalimul, să nu se aştepte naţiunile să scape de pedeapsă.

Versetele acestea amplifică terorile paharului mâniei cumplite a lui Dumnezeu, prin recurgerea la termeni adecvaţi pentru exprimarea acestei mânii, cum ar fi va răci... va striga.... vuiet. Liderii turmei evreilor se vor boci din pricina faptului că Domnul a prădat păşunea lor.

D. Avertismentele date de Ieremia poporului

Lui Ieremia i se spune să stea în curtea templului şi să-i avertizeze pe oameni că dacă nu se vor pocăi, Domnul va părăsi templul, cum părăsise şi Silo. (Observaţi că promisiunile condiţionate ale lui Dumnezeu sunt supuse schimbării („căinţei") din partea lui Dumnezeu, în cazul în care omul nu îndeplineşte condiţiile cerute [versetul 3]. Dar Dumnezeu nu „Se căieşte", adică nu Se schimbă în privinţa promisiunilor Sale necondiţionate.)

Preoţii şi profeţii falşi, împreuna cu oamenii de rând s-au umplut de furie împotriva profetului, începând să-l ameninţe.

Neînfricat, Ieremia repetă mesajul. Apoi prinţii şi tot poporul îl apără, iar bătrânii îi amintesc gloatei că Mica profeţise cu îndrăzneală în zilele unui rege bun şi nu fusese omorât.

Versetele acestea ar putea fi argumentul prezentat de opoziţie sau ar putea fi pur şi simplu consemnarea faptului că Iehoiachim a ordonat executarea unui profet numit Uriia, care a profeţit aceleaşi lucruri ca şi Ieremia. Dar Ahicam fiul lui Şafan reuşeşte să-l izbăvească pe Ieremia de la moarte.

E. Semnul jugului

Profeţia aceasta este plasată în timpul lui Iehoiachim (v. 1), dar restul capitolului arată că a avut loc în timpul domniei lui Zedechia. Explicaţia unora ar fi că am avea de a face cu o greşeală de copiere. Ambasadorii a cinci regi dintre Neamuri veniseră la Ierusalim, probabil cu scopul de a încheia o alianţă împotriva Babilonului. Acestora li se spune, prin intermediul pildei legăturilor şi jugurilor, că jugul Babilonului va fi peste ei

până când Babilonul va fi cucerit de Medo-Persia şi că dacă nu se vor supune jugului, vor fi nimiciţi - asta în pofida spuselor profeţilor falşi din aceste naţiuni.

Nota lui Ryrie privitoare la o datină din străbuni, aplicată la templul evreiesc, va fi în măsură să aducă lămuriri acestui pasaj: De obicei un cuceritor lua idolii unui popor cucerit şi-i plasa în templul propriului său dumnezeu. Întrucât iudaismul a fost o religie lipsită de icoane, au fost luate vasele din templu. Zedechia este rugat de Ieremia să se supună babilonienilor şi să nu-i creadă pe profeţii mincinoşi care preziceau că vasele casei Domnului vor fi în curând readuse din Babilon. Ieremia a sugerat ca profeţii să-şi dovedească autoritatea rugându-L pe Dumnezeu să prevină transportarea vaselor din Ierusalim la Babilon. Dar în zadar va fi orice efort. Vasele vor fi duse în Babilon, unde vor rămâne până la sfârşitul captivităţii - respectiv şaptezeci de ani.

F. Profeţia falsă a lui Hanania şi moartea acestuia

Hanania fiul profetului Azur face prezicerea falsă potrivit căreia captivitatea babiloneană va lua sfârşit în timp de doi ani. Ieremia răspunde că bine ar fi să fie aşa, lăsând însă să se înţeleagă că profeţia lui Azur nu se va împlini. Profeţii adevăraţi preziceau cu toţii fără deosebire că peste Iuda se va abate o nenorocire, în timp ce profeţii falşi preziceau că va urma o perioadă de pace.

Hanania a sfărâmat jugul de lemn ce fusese pe grumazul lui Ieremia, şi a făcut o profeţie mincinoasă. Ieremia a plecat apoi din acel loc (v. 11). Kelly îl elogiază pe profet pentru puterea sa de stăpânire: Slujitorul Domnului nu se ceartă. Acelaşi om, Ieremia, ce fusese ca un zid de neclintit, care se împotrivise regilor şi profeţilor şi preoţilor faţă în faţă, refuză acum să se certe cu profetul Hanania. Motivul pentru care se poartă aşa este simplu, Ieremia a mustrat şi a avertizat, câtă vreme mai era nădejde de pocăinţă sau cât timp harul îndelung răbdător o cerea, dar din clipa în care nu mai funcţiona nici o conştiinţă trează, când nici nu se mai prefăceau că cinstesc numele Domnului, Ieremia îşi vede de drum, lăsându-L pe Dumnezeu să judece între profet şi profet. Dacă Ieremia era un profet autentic, în mod necesar Hanania era un profet fals.

Dar Dumnezeîi va pune un jug de fier peste naţiuni ca să slujească regelui Nebucadneţar al Babilonului. Hanania este înfierat ca un profet mincinos şi i se comunică că va muri chiar în anul acela. Şi într-adevăr aşa a fost: el a murit peste două luni (cf. v. 1, luna a cincea şi v. 17 luna a şaptea).

G. Mesajul lui Ieremia către captivii evrei din Babilon

Aceasta e scrisoarea pe care Ieremia a trimis-o captivilor din Babilon, prin care îi sfătuia să se pregătească să stea acolo vreme îndelungată şi-i avertiza să nu asculte de profeţii falşi şi de cei ce se ocupau cu ghicitul.

Domnul promite că robia babiloneană se va sfârşi după şaptezeci de ani şi că poporul se va întoarce în patrie. Versetul 13 este o încurajare către toţi cei ce L-au căutat pe Domnul, uneori fără să reuşească, în aparenţă, să-L găsească. Cuvântul lui Dumnezeu către poporul Său în vremea lui Ieremia este şi astăzi acelaşi cuvânt sigur al Său pentru oamenii care au păcătuit şi au pierdut legătura cu Cel Nemărginit. Nici un gest mecanic, nici o manifestare de formă a interesului pentru El nu poate să ne asigure această comoară nepreţuită, mai de preţ decât tot aurul din lume. El este întotdeauna la dispoziţia noastră, tânjind de dor ca toţi oamenii să privească spre El şi să trăiască. Braţele Lui sunt deschise totdeauna, invitându-i cu dragoste pe toţi cei ce sunt dispuşi să se întoarcă la El. Dar tot atât de adevărat este şi faptul că cine caută trebuie să caute cu tot dinadinsul, să-şi dea toate silinţele. Cei ce ajunge să-şi dea seama de cât de mult are nevoie de Dumnezeu, că numai darul Lui îl poate mulţumi pe deplin şi, prin urmare, porneşte în căutarea Lui, va putea fi asigurat de biruinţă dacă va căuta cu toată inima. Curăţirea, pacea, bucuria, biruinţa vor fi ale sale, ca dar din mâna iui Dumnezeu, Cei care îşi găseşte desfătarea în a le spune copiilor Săi: „Bine aţi venit acasă!"

Contrar celor spuse de profeţii falşi din Babilon, regele şi oamenii rămaşi în Ierusalim aveau să sufere de sabie, foamete şi ciumă, pentru refuzul lor de a asculta de cuvintele lui Dumnezeu. Se vesteşte pierzarea asupra a doi profeţi mincinoşi, Ahab fiul lui Colaia, şi Zedechia fiul lui Maaseia, şi asupra altuia numit Şemaia Nehelamitul, care a scris scrisori prin care l-a mustrat pe preotul de la Ierusalim pentru că nu şi-a făcut datoria şi nu l-a aruncat pe Ieremia în temniţă. Preotul Ţefania i-a citit lui Ieremia această scrisoare. Acesta din urmă a profeţit atunci că familia lui Şemaia va fi nimicită şi că el nu va apuca să vadă sfârşitul captivităţii babiloniene.

A. Captivii vor fi adunaţi iarăşi

Atât Israelul, cât şi Iuda vor fi strânse iarăşi la un loc. Mai întâi va veni vremea necazului lui Iacob (Marea Strâmtorare), apoi Dumnezeu va frânge puterea Neamurilor pe care o exercitaseră acestea asupra poporului Său, Promisiunea că Dumnezeu li-l va ridica pe David regele lor este interpretată în general ca referindu-se la Domnul Isus, sămânţa lui David. Dar unii o interpretează în sensul că s-ar referi la David cel din Vechiul Testament, care ar urma să învie din morţi.

Deşi suferinţele naţiunii par în prezent (adică pe vremea lui Ieremia, n.tr.) incurabile, Dumnezeu le va vindeca israeliţilor rănile şi-i va prăda pe duşmanii lor.

Versetele acestea descriu condiţiile idilice ce vor domni în timpul Mileniului. Ultimele două versete ale capitolului descriu judecata lui Dumnezeu asupra celor răi, care va precede binecuvântarea Sa asupra Israelului, cum reiese din capitolul următor.

B. Ţara va fi restaurată (31:1-30)

În cuvinte pline de tandreţe, Domnul promite că va restaura Israelul, adică cele zece triburi din nord; oamenii se vor întoarce din toate colţurile lumii; vor fi plini de cântece, în loc de jale. Rahela îşi plânge fiii - o expresie figurată prin care se semnifică durerea exilaţilor. Toată durerea aceasta se va sfârşi când Israel se va pocăi şi va fi iertat de Dumnezeu. Matei citează versetul 15 în legătură cu masacrarea pruncilor de către Irod (Matei 2:18). Iată ce spune Kelly pe această temă: Ce frumos este să vedem că Duhul Sfânt aplică la acel eveniment pasajul privitor la durere, dar nu cel privitor la bucurie. El nu S-a referit decât la ceea ce s-a împlinit. Mare era durerea în acele clipe, chiar în locul naşterii monarhiei. Domnea un zbucium sfâşietor tocmai în locul unde ar fi trebuit să se audă strigăte de bucurie. Naşterea lui Mesia ar fi trebuit să fie semnalul pentru ca în toată ţara Israelului, cu mic cu mare, să izbucnească toţi în osanale de bucurie. Şi aşa ar fi fost, dacă ar fi existat credinţă în Dumnezeu şi în făgăduinţa Sa, dar n-a existat! Mai mult, întrucât poporul era într-o stare de ruşinoasă necredinţă, pe tronul ţării se afla un uzurpator edomit. Prin urmare în ţară a domnit violenţa şi înşelăciunea iar Rahela şi-a plâns copiii şi n-a putut fi mângâiată,

deoarece aceştia nu mai erau. Aşadar Duhul Sfânt a aplicat prima parte a profeţiei, dar S-a oprit în acel punct.

Israelul pocăit se va întoarce pe drumuri marcate cu semne rutiere şi borne. Zilele necredincioşiei sale se vor fi terminat, întrucât Domnul a realizat ceva nou - o femeie va îmbrăţişa un bărbat. Femeia de aici este Israelul iar bărbatul este Iehova. „Prezicerea," scrie Williams, „este că fecioara Israel va înceta să umble «încolo - şi-ncoace, alegând după idoli», căutându-L, în schimb, şi alipindu-se de Emanuel."

Kelly, un cucernic învăţat de o mare puritate a învăţăturilor, explică de ce interpretarea atât de răspândită a părţii a doua a versetului 22 nu este cea valabilă: S-a încetăţenit obiceiul printre Părinţi, precum şi printre cei divini să se aplice pasajul acesta la naşterea Domnului din Fecioara Măria, dar profeţia nu conţine nici cea mai mică referire la ea. O femeie ce îmbrăţişează un bărbat nu e totuna cu Fecioara ce îmbrăţişează şi dă naştere unui fiu. Îmbrăţişarea unui bărbat nu are absolut nici o legătură cu naşterea unui copil.

Iuda va fi şi ea restaurată iar cetăţile ei vor fi rezidite. În acest punct, Ieremia s-a trezit din somnul său plăcut. Atât Iuda, cât şi Israelul vor fi din nou populate. Oamenii vor fi pedepsiţi pentru propria lor fărădelege, nu pentru păcatul părinţilor lor.

C. Dezvăluirea noului legământ

Vor veni zilele când Dumnezeu va încheia un legământ nou cu Israel şi cu Iuda, nu ca legea, ci un legământ al harului. Oamenilor li se va dărui o nouă natură morală, iar cunoştinţa Domnului va fi universală (Vezi Evrei 8:8-13; 10:15-17).

Dumnezeu a încheiat noul legământ în principal cu Israel şi cu Iuda (v. 31). Spre deosebire de legea lui Moise, a fost un legământ necondiţionat. A subliniat ce va face Dumnezeu, nu ce trebuie să facă omul; observaţi de câte ori apar cuvintele ,,Eu voi" în versetele 33 şi 34. Isus este Mediatorul (Mijlocitorul) noului legământ, pentru că prin El sunt asigurate binecuvântările acestui legământ (Evrei 9:15). Legământul a fost ratificat prin sângele Său (Luca 22:20). El nu va intra în vigoare pentru Israel ca naţiune decât la a Doua Venire a lui Cristos. Între timp însă credincioşii individuali se bucură de unele din beneficiile sale, de pildă, de faptul că motivaţia ascultării este harul, nu legea; apoi Dumnezeu este Dumnezeul lor iar ei sunt oamenii Săi; Dumnezeu nu-Şi mai aminteşte de păcatele şi fărădelegile lor. Cunoştinţa universală a Domnului (v. 34a) urmează să se împlinească în timpul Mileniului. Cei care ar dori să şteargă Israelul de pe faţa pământului ar face bine să înveţe versetele 35 şi 36. Israelul ar înceta să fie o naţiune doar atunci când legile soarelui, lunii, stelelor şi ale mării ar înceta înaintea lui Dumnezeu. Ierusalimul va fi rezidit în viitor iar zonele în prezent necurate vor fi „sfinte pentru Domnul." („închinate Domnului", în versiunea română, n.tr.)

D. Rezidirea cetăţii

Babilonienii începuseră între timp asediul asupra cetăţii. Zedechia îl aruncase pe Ieremia în închisoare. În curtea închisorii pentru faptul că a prezis succesul babilonienilor. În versetul 4 găsim una din cele trei profeţii rostite cu privire la Zedechia. Aici se spune că va vedea pe regele Babilonului faţă în faţă. În Ezechiel 12:13 citim că nu va vedea Babilonul şi că va muri în Babilon. Iată cum s-au împlinit aceste profeţii aparent contradictorii: Nebucadneţar i-a scos lui Zedechia ochii la Ribla, în ţinutul Hamat (2 Regi 25:7). Apoi Zedechia a fost dus în Babilon, dar nu a văzut Babilonul, deoarece îi fuseseră scoşi ochii, şi a murit acolo.

Dând dovadă de ascultare faţă de Domnul, profetul a cumpărat ogorul vărului său Hanamel din Anatot cu şaptesprezece sicii de argint. (Hanamel se prezentase la el cu această ofertă.) Aceasta a fost asigurarea dată poporului că Dumnezeu îi va readuce în patrie din Babilon. Ambele titluri de proprietate au fost date în grija lui Baruc, spre a fi păstrate de acesta în vase de lut. Văzând cum babilonienii asediază Ierusalimul, Ieremia se va fi întrebat de ce i-a spus Dumnezeu să cumpere ogorul din Anatot.

Răspunsul Domnului către Ieremia este clasic: „Iată, Eu sunt Domnul, Dumnezeul oricărei făpturi. Este ceva prea greu pentru Mine?"

Mântuitorul poate rezolva orice problemă. Iţele încurcate ale vieţii le poate descurca. Nimic nu e prea greu pentru Isus; Nu e nici un lucru pe care să nu-L poată face El. - Autor necunoscut

Deşi Dumnezeu va distruge Ierusalimul pentru idolatria oamenilor, totuşi mai târziu El îi va aduna pe ai Săi şi-i va binecuvânta nespus de mult. Din nou se vor cumpăra şi vinde proprietăţi iar titlul de proprietate asupra ogorului din Anatot va fi valabil şi în acea zi viitoare.

E. Recunoaşterea legământului

Pe când Ieremia încă se mai afla în curtea închisorii, Domnul i-a dăruit alte făgăduinţe pline de speranţă pentru restaurarea Israelului şi a Iudei - ţara va fi repopulată cu oameni plini de bucurie; munţii vor fi plini de turme; şi bucuria supremă va consta în faptul că Mesia, „Vlăstarul de neprihănire" descins din David, va veni. Ierusalimul... se va numi Domnul neprihănirea noastră. Iehova dăruieşte numele Său Israelului restaurat, după cum un bărbat îi dăruieşte miresei sale numele şi după cum face Cristos cu biserica (1 Corinteni 12:12).

Promisiunea lui Dumnezeu privitoare la perpetuarea dinastiei davidice şi la preoţia levitică este la fel de nestrămutată ca legământul lui Dumnezeu cu ziua şi noaptea. Unii din oameni îl acuzau pe Dumnezeu că Şi-ar fi părăsit şi uitat cele două case - Israel şi Iuda şi că astfel i-ar fi dispreţuit pe iudei ca fiind nişte lepădaţi, că ar fi ca unii ce au încetat să mai existe ca popor. Domnul răspunde că legământul Său cu poporul Său este tot atât de nestrămutat ca înseşi legile naturii. Descendenţii lui David vor fi tot atât de nenumăraţi precum oştirea cerului şi nisipul mării.

1. Prezicerea captivităţii lui Zedechia

Pe când babilonienii asediau Ierusalimul, lui Ieremia i s-a poruncit să-i spună regelui Zedechia că va fi dus în exil şi că va muri în Babilon, deşi nu de sabie.

La un moment dat, în timpul luptelor, Regele Zedechia i-a determinat pe oameni să se învoiască să-i elibereze pe toţi sclavii evrei, probabil cu gândul ca aceştia să poată contribui la apărarea cetăţii. Ulterior, când duşmanul s-a retras un timp, sub presiunea armatei egiptene (37:1-10), oamenii i-au readus însă pe aceşti sclavi eliberaţi la starea de robie! Şi astfel ei au profanat numele lui Dumnezeu prin faptul că şi-au călcat promisiunea ce au făcut-o înaintea Lui. Prin urmare, Dumnezeu a decretat ca ei să cunoască „libertatea" săbiei ciumei şi foametei. Cei ce ratificaseră legământul de a-i elibera pe sclavi (v. 15) prin jertfirea unui miel în zona templului, după care şi-au călcat legământul, vor fi daţi pe mâna duşmanilor pentru a fi măcelăriţi de aceştia. Zedechia şi prinţii săi vor fi duşi în captivitate. Babilonienii vor reveni şi vor arde cetatea

cu foc.

2. Răsplătirea ascultării rehabiţilor

Ieremia a ascultat de Domnul, invitându-i pe rehabiţi în casa Domnului şi oferindu-le să bea vin. Rehabiţii au refuzat politicos să bea, din pricina instrucţiunilor pe care tatăl lor li le dăduse. De asemenea, ei au refuzat să clădească o casă, să semene sămânţă, să sădească o vie sau să posede vii. (Ei fuseseră obligaţi să locuiască în Ierusalim datorită caldeenilor ce înaintau.) Şi astfel ei şi-au păstrat caracterul de pelerini. Ce exemplu demn de urmat!

În contrast izbitor cu ei erau oamenii din Iuda, care nu au ascultat de Dumnezeu, drept pentru care aveau să fie pedepsiţi. Rehabiţii aveau să fie răsplătiţi prin faptul că întotdeauna urmau să aibă un om care să stea înaintea lui Dumnezeu. Rehabiţii au fost numiţi aşa după Rehab, al cărui fiu Ionadab a fost plin de râvnă în ajutorul dat lui Iehu la extirparea închinării la Baal în regatul de nord în anul 841 î.Cr. Erau un trib nomadic descins din cheniţi (1 Cronici 2:55), care se alipiseră de Iuda şi continuaseră să fie asociaţi cu iudeii, deşi nu s-au identificat cu modul lor de viaţă. Unii sunt de părere că rehabiţii au fost asimilaţi de tribul lui Levi şi că astfel se împlineşte profeţia lui Dumnezeu. Deşi nu putem să-i identificăm pe rehabiţi în prezent, credem că identitatea lor va fi dezvăluită în timpul Mileniului.

3. Regele Iehoiachim arde sulul lui Ieremia

În al patrulea an al lui Iehoiachim, Domnul i-a poruncit lui Ieremia să redacteze toate profeţiile pe care le-a transmis; acestea i-au fost dictate lui Baruc şi citite de acesta în public în templu, după un an. Nu ni se dă nici o explicaţie cu privire la motivul pentru care Ieremia a fost împiedicat să se deplaseze el însuşi la templu. Se ştie că în acest timp nu era întemniţat, dar, desigur, continua să se afle sub urmărire.

Când Micaia a auzit profeţiile, le-a raportat imediat prinţilor. La rândul lor, aceştia au cerut să le fie adus Baroc, pe care l-au rugat să le citească profeţiile. Apoi i-au spus lui Baruc, ca atât el, cât şi Ieremia să se ducă şi să se ascundă şi să nu ştie nimeni unde se află.

Când prinţii i-au raportat regelui (Iehoiachim) chestiunea, la curtea regală, acesta a cerut să-i fie adus sulul. Apoi, în timp ce Iehudi îi citea, regele a tăiat porţiuni din sul (adică din Cuvântul lui Dumnezeu) şi le-a aruncat în foc, aceasta fiind o imagine plastică a ceea ce fac, de atunci încoace, liberalii şi raţionaliştii cu Cuvântul lui Dumnezeu! În cele din urmă, tot sulul a fost mistuit, deşi nu fără ca mai înainte cei trei prinţi să fi protestat împotriva faptei regelui. Regele i-a căutat pe Baruc şi pe Ieremia, dar Domnul i-a ascuns.

După ce regele a ars sulul, Ieremia a redactat din nou profeţiile, adăugând o secţiune foarte adecvată despre groaznica pierzare a lui Iehoiachim! Faptul că Iehoiachin a fost fiul lui Iehoiachim şi succesorul său (2 Regi 24:6) pare să invalideze blestemul din versetul 30a. Explicaţia oferită de obicei este că Iehoiachin a domnit doar trei luni, timp insuficient pentru a avea vreo semnificaţie.

4. Ieremia întemniţat şi interogat de Zedechia (cap. 37,38)

Deşi Regele Zedechia, domnitorul vasal lui Nebucadneţar, nu a luat seama la cuvintele lui Ieremia, totuşi l-a rugat pe profet să se roage pentru el şi pentru urmaşii săi. Când armata egipteană a venit să dea ajutor regatului Iuda, caldeenii (babilonienii) au părăsit Ierusalimul, pentru a respinge acest atac. Ieremia i-a trimis vorbă lui Zedechia că babilonienii vor reveni pentru a distruge Ierusalimul. Chiar dacă Zedechia ar reuşi să reducă armata caldeenilor la o mână de oameni răniţi, aceştia tot ar fi în stare să incendieze cetatea.

Pe când Ieremia părăsea Ierusalimul, având o problemă personală de rezolvat, a fost arestat şi încarcerat sub acuzaţia de dezertare. După multe zile, Zedechia a cerut să-i fie adus ca să audă ce avea Domnul de spus. Plin de curaj, Ieremia a vestit că babilonienii vor captura cetatea şi pe rege. Apoi a cerut să fie eliberat din închisoare, cererea fiindu-i acordată. Şi a fost dat în grija celor din curtea închisorii.

Ieremia a fost aruncat într-o carceră plină cu mâl, pentru că a sfătuit locuitorii să părăsească cetatea şi să se predea babilonienilor. Zedechia şi-a exprimat pe faţă slăbiciunea, recunoscând că nu poate zădărnici voinţa prinţilor, nefiind în stare să-l ocrotească pe profet. Un etiopian a reuşit să-l scoată din groapă cu frânghii şi cu haine vechi şi cârpe, readucându-l în curtea închisorii.

Când Regele Zedechia i-a solicitat lui Ieremia sfaturi, promiţându-i imunitate, i s-a spus să se predea în mâna invadatorilor, fiind asigurat că evreii care trecuseră deja de partea inamicului nu-l vor maltrata.

Dacă Zedechia va refuza să treacă de partea invadatorilor, femeile de la palat îl vor batjocori în prezenţa răpitorilor babilonieni, amintindu-i cum fusese înşelat de prietenii săi intimi şi părăsit de aceştia. De asemenea soţiile şi copiii regelui, împreună cu el însuşi, vor fi duşi în robie de către invadatori, iar Ierusalimul va fi ars.

Zedechia l-a rugat pe Ieremia să nu spună ce s-a discutat, ci să zică doar că el este cel ce a cerut să nu fie încarcerat din nou. Într-adevăr prinţii au venit să întrebe, dar Ieremia le-a răspuns aşa cum fusese rugat de Zedechia. Evident se ridică în acest punct o chestiune de ordin etic în legătură cu răspunsul lui Ieremia. A spus acesta adevărul, o jumătate de adevăr sau un neadevăr total? Ceea ce a spus el a fost probabil adevărat, dar el nu s-a simţit obligat să le spună tot ce ştia. Ieremia a rămas în curtea închisorii până la căderea Ierusalimului.

5. Căderea Ierusalimului

Când Ierusalimul a fost cucerit de babilonieni (586 Î.Cr.), Zedechia, împreună cu fiii săi şi cu războinicii săi au încercat să fugă, dar au fost prinşi şi duşi la Ribla. Fiii regelui au fost ucişi, regelui i s-au scos ochii iar el însuşi a fost dus în captivitate. Cetatea a fost distrusă, în ţară rămânând doar oamenii săraci.

Nebucadneţar, regele Babilonului, a emis o serie de instrucţiuni, prin Nebuzaradan, căpitanul gărzii, ca Ieremia să fie tratat omenos. Astfel profetul a fost eliberat din curtea închisorii şi dat în grija lui Ghedalia.

Lui Ebed-Melech, eunucul etiopian, Domnul îi făgăduise că va fi în siguranţă. Pesemne cu acest prilej el a obţinut eliberarea. Cronologic versetele 15-18 urmează versetului 38 (Numele sau înseamnă „slujitorul regelui".)

1. Ieremia locuieşte la guvernatorul Ghedalia

Când Nebuzaradan, căpitanul caldeean al gărzii i-a dat lui Ieremia prilejul să aleagă dacă să se ducă în Babilon sau să rămână în ţară sub domnia lui Ghedalia. El a şovăit. Observând nehotărârea sa, căpitanul l-a trimis înapoi la Ghedalia şi i-a dat raţiile, precum şi un dar pentru drum. Folosirea de către căpitan a numelui: „Domnul Dumnezeul tău" a fost probabil rezultatul familiarizării sale cu vocabularul ebraic, sau poate a fost rostit de el sub dictare divină.

Apoi când toţi căpitanii armatelor care erau pe câmpuri au auzit că Ghedalia fusese pus responsabil peste unii dintre supravieţuitori, au venit la el la Miţpa, ce devenise între timp capitala provinciei babiloniene Iuda. El i-a sfătuit să se supună domniei caldeene şi să-şi reia munca obişnuită, urmând ca el să-i reprezinte în faţa caldeenilor.

Alţi refugiaţi evrei s-au întors la Ghedalia, venind din Moab, Amon, Edom şi din alte ţări, reluându-şi activităţile normale. Iohanan şi alţii l-au avertizat pe Ghedalia că Ismael a primit din partea lui Maalis, regele amoniţilor, sarcina de a-l asasina, ba chiar s-au oferit să-l ucidă pe Ismael în taină. Din nefericire pentru el, Ghedalia s-a mulţumit să-l acuze pe Iohanan că răstălmăceşte intenţiile lui Ismael.

2. Asasinarea guvernatorului Ghedalia

Ismael şi zece din oamenii săi l-au lovit pe Ghedalia şi pe însoţitorii săi, poate pentru că nu au fost de acord cu negocierile purtate de acesta cu babilonienii sau poate pentru că doreau să ajungă ei la conducere, întrucât Ismael se trăgea din familia regală. Ismael, prefăcându-se că deplânge ce s-a întâmplat, a mai ucis şaptezeci de îndoliaţi ce veneau din Sihem să se închine la locul templului distrus, după care a aruncat trupurile neînsufleţite ale acestora într-o groapă. Dar i-a cruţat pe zece dintre ei, care adunaseră provizii de alimente, pe care le-au predat în schimbul vieţii lor.

Alţii, inclusiv fiicele regelui, ce fuseseră duşi în captivitate, au fost salvaţi de Iohanan şi de luptătorii acestuia şi au fugit în Betleem, intenţionând să fugă de acolo în Egipt, temându-se de represaliile caldeenilor. Ismael şi opt din oamenii săi au reuşit să fugă în Amon.

3. Dumnezeu interzice fuga în Egipt

Plini de frică, Iohanan şi cei ce-l însoţeau l-au rugat pe Ieremia să afle de la Domnul ce trebuie să facă. Când profetul s-a învoit, ei au promis că vor asculta, indiferent ce călăuzire vor primi.

Răspunsul a sosit după zece zile: Nu fugiţi în Egipt, ci rămâneţi în ţară. Dacă veţi rămâne, Dumnezeu vă va da propăşire. Dar dacă veţi fugi, toate primejdiile de care v-aţi temut în Iuda vă vor ajunge din urmă în Egipt. Dar se pare că oamenii deja se hotărâseră să fugă în Egipt, aşa că Ieremia le-a spus fără înconjur că vor avea parte de nenorociri acolo.

Şi creştinii din vremea noastră procedează uneori la fel: îl roagă pe Dumnezeu să le dea călăuzire - şi de multe ori solicită sfatul părinţilor, al învăţătorilor de la Şcoala Duminicală, al presbiterilor, al pastorilor şi al altor persoane - deşi ei deja s-au hotărât ce vor face. Din nefericire toate aceste eforturi de a obţine sfaturi nu sunt decât o operaţie cosmetică fără profunzime.

Bărzăunul babilonean va înţepa juncană frumoasă a Egiptului; mercenarii ei, tauri graşi şi nedisciplinaţi, se vor retrage în vălmăşeală. Sunetul Egiptului care „aleargă din calea duşmanului este ca fâsâitul unui şarpe scăpat" (Versiunea Amplificată). Invadatorii se apropie cu topoarele de luptă. Ei îi seceră pe egipteni de parcă aceştia ar fi o pădure deasă. Ei sunt mai numeroşi decât un roi de lăcuste. Egiptul este făcut de ocară.

C. Ieremia împreună cu rămăşiţa - în Egipt (cap. 43,44)

Acuzându-l pe Ieremia de a fi minţit şi de a fi fost indus în eroare de Baruc, Iohanan i-a luat pe toţi oamenii, împreună cu Ieremia şi cu Baruc, şi a plecat în ţara Egiptului.

În Tahpanes, în Egipt, Domnul i-a poruncit lui Ieremia să ascundă nişte pietre mari în lutul cuptorului de cărămizi de la intrarea în palatul lui Faraon. Apoi a prezis că Nebucadneţar va invada Egiptul şi-şi va aşeza tronul deasupra pietrelor ascunse. Cei ce nu vor muri de foamete, ciumă sau sabie vor fi duşi în captivitate. Dumnezeii Egiptului vor fi nimiciţi în foc.

Capitolul 44 este ultima consemnare pe care o avem despre Ieremia în Egipt. Se presupune că el a murit acolo. Ieremia le-a reamintit concetăţenilor săi că toată această calamitate a venit din pricina idolatriei. Şi cu toate acestea ei continuau să se închine la dumnezeii falşi din Egipt. În consecinţă, ei vor fi distruşi cu desăvârşire. Nici unul nu se va întoarce în Iuda, decât vreo câţiva refugiaţi.

Dar oamenii au refuzat să asculte de Ieremia, susţinând că propăşeau mai mult când slujeau reginei cerului. Atât bărbaţii erau implicaţi în această închinare falsă, cât şi femeile. Din nou profetul le-a spus că idolatria a fost cauza necazurilor lor şi că, prin păcatul lor, şi-au pierdut dreptul de a chema Numele Domnului. Ce judecată groaznică! Ei aveau să fie pedepsiţi cumplit iar regele Egiptului în care s-au încrezut avea să fie răsturnat.

Călătoria lui Ieremia în Egipt

D. Mesajul Domnului către Baruc

Capitolul acesta a fost scris în timpul domniei lui Iehoiachim şi astfel, cronologic, precede capitolul 44. Poate că locul său ar fi după 36:1-8. Este un mesaj de mângâiere pentru Baruc, ce era evident descurajat din pricina judecăţilor cu care era ameninţată Iuda. Poate că era de asemenea frustrat că aspiraţiile sale de a ocupa o funcţie mai înaltă nu s-au împlinit. Dumnezeu are dreptul de a zidi şi de a dărâma. Baruc nu trebuia să umble după lucruri mari pentru el însuşi sau pentru Iuda, ci să se mulţumească cu faptul că va scăpa cu viaţă şi să aducă la îndeplinire toate sarcinile ce i se vor încredinţa, indiferent cât de umile ar fi acestea. Kelly comentează: Marea lecţie pentru Baruc a constat în faptul că, într-o zi a judecăţii, se cuvine ca un sfânt şi un slujitor al lui Dumnezeu să fie lipsit de ambiţii personale, de încercarea de a-şi satisface eul propriu. Starea smerită a minţii i se potriveşte întotdeauna sfântului, dar în ziua cea rea, este singura lui siguranţă. Smerenia este întotdeauna poziţia corectă pe care trebuie s-o adoptăm pe plan moral, dar mai este şi singurul lucru care te păzeşte de judecată.

Mă refer acum nu la judecata finală a lui Dumnezeu, ci la cea care este dusă la îndeplinire în lumea aceasta. Acum mi se pare limpede că Baruc nu-şi însuşise această lecţie. Prin urmare, acum a trebuit să înveţe această lecţie. Acesta a fost cuvântul pe care i l-a adresat profetul

anterior - în al patrulea an al lui Iehoiachim.

A. Profeţii împotriva Egiptului

Capitolul 46, o cântare având ca temă Egiptul, începe o serie de profeţii privitoare la naţiunile neevreieşti. Se vede cum o armată se pregăteşte de bătălie, după care se retrage în grabă. Este armata Egiptului, dar e alcătuită în principal din mercenari - etiopieni, libieni şi lidieni. Înfrângerea ei a avut loc la Carchemiş, în anul 605 î.Cr.

În continuare Egiptul este prevenit să se pregătească pentru invazia ce va avea loc şi exilul ce va urma. Când Nebucadneţar va invada Egiptul, vitejii soldaţi mercenari se vor prăbuşi unii asupra altora, după care se vor hotărî să se întoarcă acasă. Faraon va fi poreclit ,,Sunet gol" deoarece este fără substanţă. Prezenţa impunătoare a caldeanului, ca Tabor şi Cârmei, va însemna captivitate pentru egipteni.

Domnul îl va pedepsi pe Amon din No (dumnezeul soarelui din străvechea Tebă), pe Faraon şi Egiptul împreună cu dumnezeii şi cu regii lor. Dar după aceea ei vor fi locuiţi din nou. Şi Israelul va fi restaurat şi reaşezat în ţara sa, bucurându-se de linişte şi de tihnă.

B. Profeţii împotriva Filistiei

Filistenii vor fi zdrobiţi de invazia babiloneană din nord. Vor fi tăiaţi din Tir şi Sidon iar marile cetăţi Gaza şi Aşchelon vor fi cuprinse de jale, fiind lovite de sabia Domnului.

C. Profeţii împotriva Moabului

Şi Moabul este pe lista ţărilor ce urmează să fie invadate de Babilon. Oraşele ei vor fi distruse. Strigătul nimicirii se aude în toată ţara. Oamenii sunt sfătuiţi să fugă de nimicitor. Ei s-au încrezut în lucrările şi comorile lor în zadar. Acum dumnezeul lor naţional Chemoş va merge în robie împreună cu ei. Versetul 10 este un blestem asupra invadatorului, în cazul în care nu-şi va efectua lucrarea cum trebuie. De asemenea poate constitui un avertisment la adresa noastră, ca nu cumva să executăm lucrarea Domnului cu nebăgare de seamă. Suntem preveniţi să nu dăm greş în vestirea întregii lucrări a lui Dumnezeu, indiferent cât de nepopulară s-ar dovedi aceasta.

Moabul avusese parte de o istorie lipsită de perturbaţii şi aceasta nu a avut darul de a contribui la formarea unui caracter puternic. Era ca un vin nou ce nu fusese pitrocit din vas în vas, pentru a fi eliberat de drojdie. Prin urmare, nu era bun de băut. Acum caldeenii vor distruge toate lucrurile în care s-a încrezut naţiunea. Moabul va fi făcut de ruşine din pricina lui Chemoş, după cum Israelul a fost făcut de ruşine din pricina viţelului de aur de la Betel. Lăudăroşeniile deşarte se vor preface în cântece de jale. Fortăreţele sunt distruse iar oamenii fug care încotro, în timp ce ţara le este pustiită. Cetăţuile din câmpie sunt transformate în mormane de ruine. Pentru că Moabul şi-a bătut joc de Israel va fi îmbătat cu furia lui Dumnezeu.

Poporul atât de mândru odinioară este îndemnat să fugă şi să se ascundă în locuri retrase. Semeţia şi aroganţa lor erau binecunoscute, dar acum Dumnezeu plânge sincer pentru recoltele lor ruinate, pentru pierderea bucuriei şi veseliei. Un strigăt de disperare se ridică din Moab, în timp ce Dumnezeu ameninţă că va pune capăt acestei naţiuni idolatre. Din nou Domnul plânge pentru oamenii din Chir Heres, care şi-au pierdut averile, întregul popor al Moabului plânge.

Babilonul se va năpusti ca un vultur, răspândind teroarea şi nimicirea. Nu va fi chip de scăpare. Deşi oamenii se vor duce în exil, în zilele de pe urmă vor fi restauraţi.

D. Profeţii împotriva lui Amon

Amoniţii au pus mâna pe teritoriile lui Ruben şi Gad, după ce aceste triburi au fost duse în robie. Ele vor fi pedepsite pentru mândria lor şi pentru aroganţa lor, dar naţiunea nu va fi exterminată.

E. Profeţii împotriva Edomului

Edomul s-a făcut cu înţelepciunea sa şi cu poziţia de necucerit (în crăpăturile stâncii), dar Dumnezeu a decretat că va fi lăsat fără locuitori. Williams comentează: „Prima parte a versetului 12 se aplică la Israel; a doua parte la Edom. Dacă copiii lui Dumnezeu vor fi pedepsiţi pentru păcat, cu cât mai mult vor fi pedepsiţi cei ce nu sunt copiii Lui!" Nici o promisiune de restaurare nu i se face Edomului.

F. Profeţii împotriva Damascului

Damascul (Siria) se află de asemenea pe lista nimicirii. Tinerii ei vor cădea pe străzi, toţi soldaţii ei vor fi nimiciţi iar Damascul va fi ars. Versetul 25 ar putea conţine cuvintele unui cetăţean din cadrul unui citat al Domnului, mai degrabă decât cuvintele propriu-zise rostite de El, după cum reiese din folosirea majusculei „M" din ediţia NKJV.(întrucât în scrierea ebraică nu există litere majuscule şi minuscule, este la latitudinea traducătorilor de limba engleză să decidă care cuvinte vor fi scrise cu litere majuscule.)

G. Profeţii împotriva lui Chedar şi a lui Hazor (49:28-33)

Membrii acestui popor nomadic Chedar (arabii) vor fi înfrânţi de babilonieni.

Lipsit de apărare, Hazor va fi invadat de Nebucadneţar, îi vor fi prădate comorile şi va fi lăsat în paragină.

H. Profeţii împotriva Elamului

Elamiţii (perşii) vor fi împrăştiaţi peste tot pământul, dar Domnul îi va aduce înapoi în zilele de pe urmă. Dumnezeu îşi va aşeza tronul în Elam în sensul că va aduce judecata peste acel loc.

I. Profeţii împotriva Babilonului (cap. 50,51)

Capitolul de faţă şi următorul se ocupă de judecata lui Dumnezeu împotriva Babilonului. Profeţiile se referă în parte la capturarea Babilonului de către mezi. Dar deplina lor împlinire va avea loc în viitor. Babilonul este menţionat de 164 de ori în cartea Ieremia, mai mult decât în toate celelalte cărţi ale Bibliei luate la un loc. Ţara aceasta va fi cucerită dinspre nord - de şase ori, după ce profetul vorbeşte despre Babilon, el

prezice binecuvântarea pentru Israel şi Iuda; versetele 4-7 se referă la întoarcerea lui Iuda şi Israel. Evreilor din exil li se spune să-i conducă pe exilaţi spre ţările lor de baştină, deoarece Babilonul va fi prădat. Armata cuceritoare va fi alcătuită din mai multe naţiuni. Versetul 11 se adresează armatei caldeenilor. Prin cuvintele „mama ta" se înţelege naţiunea însăşi.

Oile risipite ale Israelului vor fi reaşezate într-o ţară mănoasă şi iertate. Mânia lui Dumnezeu împotriva Babilonului este descrisă în versetele 21-32 după care El îşi aduce aminte de Israel şi Iuda.

Pe locuitorii Babilonului îi paşte nimicirea sub ascuţişul săbiei. Invadatorul va lăsa cetatea pustie iar vestea despre căderea sa se va auzi printre naţiuni. Versetele 41-43 şi 44-46, aplicate anterior la Iuda şi Edom (6:22-24; 49:19-21) sunt aplicate aici la Babilon.

Dumnezeu va trimite un nimicitor în Babilon (Leb Kamai este cuvântul cod cu sensul: „Inima [sau mijlocul] celor care se ridică împotriva mea.") care nu va cruţa; aceasta va fi o dovadă că El nu a părăsit Israelul şi Iuda. Dumnezeu S-a folosit de Babilon ca de o cupă de aur a judecăţii pentru a face naţiunile să se clatine; acum Babilonul va gusta răzbunarea Domnului. Exilaţii evrei din Babilon sunt cei ce vorbesc în versetele 9 şi 10 în numele tuturor naţiunilor ce fuseseră cucerite de către Babilon. Măreţia lui Dumnezeu este contrastată cu idolii; Dumnezeul adevărat este Dumnezeul lui Israel şi Iuda.

Versetele 20-23 se adresează mezilor; versetul 24 este destinat, probabil, lui Iuda. Apoi versetul 25 revine din nou la Babilon („muntele nimicitor"). Acesta este sortit să rămână de-a pururi un pustiu, fără nici un locuitor, un morman de ruine, un ascunziş pentru animalele sălbatice. Locuitorii lui Iuda şi Ierusalim sunt cei care vorbesc în versetele 34 şi 35.

Versetele acestea au avut deja o împlinire parţială în anul 539 Î.Cr. Mezii au cucerit Babilonul în timp ce Belşaţar şi curtea sa regală benchetuiau şi se desfătau cu băutură (Dan. 5). Dar cetatea nu a fost prădată cu acest prilej. Cuvântul marea se referă la invadatori din viitor.

Captivii iudei au fost preveniţi din timp să părăsească cetatea înainte de a se fi declanşat atacul, fiind sfătuiţi să revină la Ierusalim cât mai curând posibil.

Orgolioasa cetate se va prăbuşi, chipurile ei cioplite vor fi distruse, lăudăroşeniile ei vor înceta, liderii ei vor fi ucişi iar zidurile sale vor fi surpate.

Ieremia îi porunceşte lui Seraia să ducă cu el aceste profeţii scrise împotriva Babilonului în captivitate. După ce le-a citit, el trebuie să le cufunde în Eufrat - prin acest lucru înfăţişându-se pierzarea Babilonului. Cronologic, locul acestor versete este în capitolul 29.

Ultimul capitol din Ieremia are un conţinut istoric, prin faptul că ni se relatează capturarea Ierusalimului şi exilarea locuitorilor săi.

Relatarea ultimelor zile ale domniei lui Zedechia se repetă în versetele 1 -11. Nimicirea Ierusalimului se repetă în versetele 12-16.

Apoi se face un inventar detaliat al articolelor din templu care au fost capturate de babilonieni, şi duse cu ei.

Căpitanul gărzii a dus şaptezeci şi patru de bărbaţi din Ierusalim la Regele Babilonului, care i-a ucis la Ribla.

Alţii au fost duşi în captivitate, cu prilejul celor trei deportări. În anul al treizeci şi şaptelea al captivităţii sale, Regele Iehoiachin a fost scos din închisoare de către regele Babilonului şi îngrijit cu atenţie până în ziua morţii sale.

Şi astfel o carte profetică, îmbibată de judecată şi lacrimi, se încheie pe o notă de mărinimie.

Nu trebuie să concepem această carte doar ca pe un volum de „istorie ebraică" redactată înainte ca evenimentele să fi avut loc, sub formă de profeţie în multe locuri. Desigur, ea este un atare volum, dar nu numai atât! Cartea Ieremia face parte din Cuvântul lui Dumnezeu, cel veşnic proaspăt, veşnic relevant. Cu aproape trei secole în urmă comentatorul englez Matthew Henry a făcut un sumar al învăţămintelor spirituale pe care ni le oferă Ieremia: Şi acum, asupra întregii chestiuni, comparând profeţia cu istoria redată de conţinutul acestei cărţi, ne putem însuşi următoarele învăţăminte generale:

(1) Că nu e nici o noutate atunci când biserici şi persoane cu mare reputaţie degenerează, ajungând să decadă.

(2) Că fărădelegea tinde să-i ruineze pe cei ce se alipesc de ea; şi că, dacă nu se vor pocăi şi lăsa de ea, vor sfârşi negreşit în ruină,

(3) Că simpla mărturisire cu gura [lipsită de realitatea spirituală], efectuarea unor ritualuri exterioare nu numai că va echivala cu o scuză pentru a păcătui şi scutire de ruină, ci va constitui o agravare a ambelor.

(4) Că nici un cuvânt al lui Dumnezeu nu va cădea pe pământ, ci orice prezicere se va împlini; iar necredinţa omului nu va fi în stare să anuleze ameninţările lui Dumnezeu, ca de altfel făgăduinţele Sale. Dreptatea şi adevărul lui Dumnezeu sunt scrise aici cu litere însângerate, pentru condamnarea sau zădărnicirea tuturor celor care iau în râs ameninţările Sale. Să nu vă înşele aceştia, Dumnezeu nu Se lasă batjocorit.

clickbible.org